

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

**ЗНАМЕННІ ДАТИ І ПОДІЇ
2026 РОКУ**

Культура і мистецтво

КИЇВ 2025

Матеріал підготувала

О. М. Ісаченко, завідувач відділу ДІФ
Інформцентру з питань культури та
мистецтва

Відповідальна за випуск

В. М. Іващенко, заступник генерального
директора Національної бібліотеки України
імені Ярослава Мудрого

3-72 Знаменні дати і події 2026 року. Культура і мистецтво / матеріал підгот.
О. М. Ісаченко; відп. за вип. В. М. Іващенко ; М-во культури та стратегічних комунікацій
України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та
мистецтва. – Київ, 2025. – 79 с.

При підготовці видання було використано довідники: «Митці України» (Київ, 1992);
«Письменники України» (Київ, 2006); «Сучасні письменники України» (Київ, 2011);
«Національна спілка письменників України» (Київ, 2023); «Бібліотечна Україна» (Київ,
1996); «Мистецтво України» (Київ, 1997); Капельгородська Н., Глущенко Є., Синько О.
«Кіномистецтво України в біографіях» (Київ, 2004); «Довідник Національної спілки
художників України» (Київ, 2013); «Національна спілка композиторів України» (Київ, 2006);
«Українська Радянська Енциклопедія» в 13 т. (Київ, 1977–1985); «Українська літературна
енциклопедія», т. 1–3 (Київ, 1988–1995); видання: Бурбан М. І. «Українські хори та
диригенти» (2-е вид., випр. і доп. – Дрогобич, 2007); Шаров І., Толстоухов А. «Художники
України: 100 видатних імен» (Київ, 2007); Енциклопедія історії України: 10 т. / редкол.:
Смолій В. А. (голова) та ін. (Київ, 2010); Енциклопедія сучасної України / НАН України.
Наук. тов-во ім. Т. Шевченка, Координаційне бюро ЕСУ. Т. 1–20 (Київ, 2001–); Ел. версія
календаря на 2026 рік DilovaMova.com.:

<https://www.dilovamova.com/index.php?page=10&month=09&day=08&year=2026>

Також використовувались електронні версії Енциклопедії сучасної України та
Енциклопедії історії України.

Відомості щодо дати народження або смерті певного діяча подаються за найновішим
виданням.

Розраховано на працівників мистецьких і культурно-освітніх закладів.

Зауваження та пропозиції щодо видання просимо надсилати за адресою: 04070,
Київ-70, Боричів узвіз, 13. Інформаційний центр з питань культури та мистецтва.

dif@nplu.org.

УДК 008

© «Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого», 2025

2026 рік ознаменовано багатьма ювілейними і пам'ятними датами в культурно-мистецькому житті України та світу.

Серед дат, що відзначатимуться:

01.01	—	Новорічне свято
	—	Всесвітній день миру
04.01	—	Всесвітній день азбуки Брайля
12.01	—	День українського політв'язня
20.01	—	День Автономної Республіки Крим
	—	День вшанування захисників Донецького аеропорту
22.01	—	День Соборності України
24.01	—	Міжнародний день освіти
27.01	—	Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
28.01	—	Міжнародний день захисту персональних даних
29.01	—	День пам'яті героїв Крут
01–07.02	—	Всесвітній тиждень гармонійних міжконфесійних відносин
04.02	—	Міжнародний день загальнолюдського братерства
10.02	—	День безпеки в Інтернеті
13.02	—	Всесвітній день радіо
14.02	—	Міжнародний день дарування книг
	—	Всесвітній день кіно
15.02	—	День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
16.02	—	День військового журналіста в Україні
	—	День єднання
19.02	—	День Державного Герба України
20.02	—	День Героїв Небесної Сотні
	—	Всесвітній день соціальної справедливості
21.02	—	Міжнародний день рідної мови
	—	Всесвітній день екскурсовода
22.02	—	Міжнародний день підтримки жертв злочинів
24.02	—	Національний день молитви
25.02	—	День української жінки
26.02	—	День спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя
01.03	—	Всесвітній день дитячого телебачення і радіомовлення
	—	Всесвітній день цивільної оборони
03.03	—	Всесвітній день письменника
08.03	—	Міжнародний жіночий день
09.03	—	Міжнародний день ді-джея
14.03	—	День українського добровольця
15.03	—	День проголошення незалежності Карпатської України

		(1939)
21.03	–	Всесвітній день поезії
		Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
	–	Міжнародний день лялькаря
	–	Міжнародний день Навруз
21–27.03	–	Тиждень солідарності з народами, які борються проти расизму та расової дискримінації
24.03	–	Міжнародний день права на встановлення істини щодо грубих порушень прав людини та гідності жертви
25.03	–	Міжнародний день солідарності з працівниками, які утримуються під вартою чи зникли безвісти
26.03	–	День Національної гвардії України
27.03	–	Міжнародний день театру
28.03	–	Міжнародний день жінок у музиці
01.04	–	День сміху
02.04	–	Міжнародний день дитячої книги
04.04	–	День створення НАТО
06.04	–	Всесвітній день мультфільмів
	–	Міжнародний день спорту заради миру та розвитку
07.04	–	Всесвітній день здоров'я
08.04	–	Міжнародний день ромів
10–15.04	–	Всесвітній тиждень музичної терапії
11.04	–	Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
12.04	–	Всесвітній день авіації і космонавтики
	–	День працівників ракетно-космічної галузі України
15.04	–	Всесвітній день мистецтва
	–	Міжнародний день культури
18.04	–	День довкілля
	–	День пам'яток історії та культури
	–	Всесвітній день цирку
	–	Міжнародний день пам'яток і визначних місць
21.04	–	Всесвітній день творчості та інноваційної діяльності
22.04	–	Міжнародний день Матері-Землі
23.04	–	Всесвітній день книги та авторського права
24.04	–	Міжнародний день солідарності молоді
26.04	–	День Чорнобильської трагедії
	–	Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф
	–	Міжнародний день інтелектуальної власності
	–	Всесвітній день поріднених міст
27.04	–	Всесвітній день дизайну
28.04	–	Всесвітній день охорони праці
29.04	–	Міжнародний день танцю

	–	День пам'яті всіх жертв застосування хімічної зброї
30.04	–	Міжнародний день джазу
01.05	–	День весни та праці (День міжнародної солідарності трудящих)
03.05	–	Всесвітній день свободи преси
05.05	–	Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю
08.05	–	День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років
	–	День пам'яті та примирення в Україні
09.05	–	День Європи
10.05	–	День матері
14.05	–	День пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни
15.05	–	Міжнародний день сім'ї
16.05	–	День науки
17.05	–	Всесвітній день інформаційної спільноти
	–	Всесвітній день електрозв'язку та інформаційного суспільства
	–	День пам'яті жертв політичних репресій
18.05	–	День боротьби за права кримськотатарського народу
	–	День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (1944)
	–	Міжнародний день музеїв
20.05	–	День перекладача жестової мови
21.05	–	Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку
	–	Всесвітній день вишиванки
	–	День міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття
23.05	–	День Героїв в Україні
24.05	–	День слов'янської писемності і культури
25.05	–	День філолога
	–	Міжнародний день зниклих безвісти дітей
28.05	–	Всеукраїнський день краєзнавства
29.05	–	Міжнародний день миротворців ООН
30.05	–	День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження
31.05	–	Всесвітній день боротьби з соціальною нерівністю
	–	Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням
01.06	–	Всесвітній день батьків
04.06	–	Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії
	–	День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України
05.06	–	Всесвітній день охорони навколишнього середовища
06.06	–	День журналіста України

09.06	–	Міжнародний день друзів
12.06	–	Всесвітній день боротьби з дитячою працею
19.06	–	Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством в умовах конфлікту
20.06	–	Всесвітній день біженців
21.06	–	День батька
22.06	–	День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
25.06	–	День дружби та єднання слов'ян
26.06	–	День кримськотатарського прапора
	–	Міжнародний день на підтримку жертв катувань
28.06	–	День Конституції України
	–	День молодіжних та дитячих громадських організацій
01.07	–	День архітектури України
08.07	–	День родини
15.07	–	День українських миротворців
	–	День Української Державності
	–	День хрещення Київської Русі-України
16.07	–	День ухвалення Декларації про державний суверенітет України
17.07	–	День етнографа
28.07	–	День скорботи та вшанування пам'яті захисників і захисниць України, добровольців і цивільних людей, які були страчені, закатовані або загинули у полоні
29.07	–	День Сил спеціальних операцій Збройних сил України
30.07	–	Всесвітній день протидії торгівлі людьми
	–	Міжнародний день дружби
02.08	–	Міжнародний день пам'яті жертв нацистського геноциду ромів
06.08	–	Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї
09.08	–	Міжнародний день корінних народів світу
12.08	–	Міжнародний день молоді
15.08	–	День археолога
19.08	–	Всесвітній день гуманітарної допомоги
	–	Всесвітній день фотографії
22.08	–	Всесвітній день фольклору
23.08	–	День Державного Прапора України
	–	Європейський день пам'яті жертв сталінізму та нацизму
	–	Міжнародний день пам'яті жертв работоргівлі та її ліквідації
24.08	–	День Незалежності України
29.08	–	День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

	–	Міжнародний день дій проти ядерних випробувань
30.08	–	Міжнародний день жертв насильницьких зникнень
01.09	–	День знань
02.09	–	День закінчення Другої світової війни
05.09	–	Міжнародний день благодійності
08.09	–	Міжнародний день солідарності журналістів
	–	Міжнародний день грамотності
	–	День пам'яті українців – жертв примусового виселення з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944–1951 роках
09.09	–	День дизайнера-графіка в Україні
11–17.09	–	Тиждень освіти дорослих
12.09	–	День українського кіно
	–	День фізичної культури і спорту України
13.09	–	Міжнародний день пам'яті жертв фашизму
15.09	–	Міжнародний день демократії
17.09	–	День усиновлення в Україні
18.09	–	День пам'яті українських журналістів
21.09	–	Міжнародний день миру
22.09	–	День партизанської слави
	–	День молитви за сім'ю
26.09	–	Європейський день мов
27.09	–	Всесвітній день туризму
29.09	–	День пам'яті трагедії Бабиного Яру
30.09	–	Всеукраїнський день бібліотек
	–	Міжнародний день перекладача
01.10	–	День захисників і захисниць України
	–	День Українського козацтва
	–	День ветерана
	–	Міжнародний день музики
	–	Міжнародний день людей похилого віку
04.10	–	День територіальної оборони України
05.10	–	Всесвітній день архітектора
	–	Всесвітній день вчителя
11.10	–	День художника України
12–18.10	–	Європейський тиждень місцевої демократії
18.10	–	Європейський день боротьби з торгівлею людьми
19.10	–	День відповідальності людини
23.10	–	Всесвітній день дій за виживання дітей
24.10	–	День Організації Об'єднаних Націй (ООН)
	–	Всесвітній день інформації про розвиток
24–30.10	–	Тиждень роззброєння
25.10	–	Всесвітній день опери
27.10	–	Всесвітній день аудіовізуальної спадщини

	–	День української писемності та мови
28.10	–	День визволення України від фашистських загарбників
	–	Міжнародний день анімації
01.11	–	День заснування Європейського Союзу (ЄС)
02.11	–	Міжнародний день припинення безкарності за злочини проти журналістів
04.11	–	Всесвітній день ЮНЕСКО
	–	Всесвітній день балету
05.11	–	Всесвітній день ромської мови
06.11	–	Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів
09.11	–	Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва
	–	Міжнародний день боротьби проти фашизму, расизму та антисемітизму
09–15.11	–	Міжнародний тиждень науки та миру
10.11	–	Всесвітній день науки
	–	Всесвітній день молоді
16.11	–	День працівників радіо, телебачення та зв'язку
	–	Міжнародний день толерантності
17.11	–	Міжнародний день студентів
19.11	–	Міжнародний день чоловіків
20.11	–	Всесвітній день дитини
21.11	–	День Гідності та Свободи
	–	Всесвітній день телебачення
25.11	–	Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками
27.11	–	День заснування Національної академії наук України
	–	Міжнародний день залучення до науки заради сталого розвитку
28.11	–	День пам'яті жертв голодоморів
30.11	–	Міжнародний день захисту інформації
01.12	–	Всесвітній день боротьби зі СНІДом
02.12	–	Міжнародний день боротьби за скасування рабства
03.12	–	Всесвітній день комп'ютерної графіки (Міжнародний день дизайнерів та аніматорів)
	–	Міжнародний день людей з інвалідністю
05.12	–	Міжнародний день добровольців в ім'я економічного і соціального розвитку (Всесвітній день волонтерів)
06.12	–	День Збройних сил України
07.12	–	Всесвітній день української хустки
	–	День місцевого самоврядування в Україні
07–13.12	–	Всеукраїнський тиждень права
09.12	–	Міжнародний день боротьби з корупцією
	–	Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду,

		вшанування їхньої людської гідності та попередження цих злочинів
10.12	–	День прав людини
12.12	–	Міжнародний день нейтралітету
13.12	–	День благодійності
14.12	–	День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
20.12	–	Міжнародний день солідарності людей
24.12	–	День працівників архівних установ України

Головні релігійні свята:

06.01	–	Хрещення Господнє. Святе Богоявлення
02.02	–	Стрітення Господнє
25.03	–	Благовіщення Пресвятої Богородиці
05.04	–	Вхід Господній у Єрусалим. Вербна неділя
12.04	–	Світле Христове Воскресіння. Великдень
21.05	–	Вознесіння Господнє
31.05	–	День Святої Трійці (П'ятдесятниця)
06.08	–	Преображення Господнє (Другий Спас)
15.08	–	Успіння Пресвятої Богородиці (Перша Пречиста)
08.09	–	Різдво Пресвятої Богородиці (Друга Пречиста)
01.10	–	Покрова Пресвятої Богородиці
21.11	–	Введення в храм Пресвятої Богородиці (Третя Пречиста)
06.12	–	День святого Миколая
25.12	–	Різдво Христове

Цього року відзначатимуться знаменні дати:

у громадсько-політичному житті:

- 470 років з часу створення Пересопницького Євангелія, визначної рукописної пам'ятки православної церкви, староукраїнської мови, літератури та мистецтва XVI ст. (1556–1561).
- 450 років з часу заснування Острозької слов'яно-греко-латинської академії (1576); наступник – Національний університет «Острозька академія» (Рівненська обл., відроджений 1994 р.).
- 410 років з часу виходу першої книги у Києво-Печерській лаврській друкарні (20.12.1616).
- 375-річчя битви під Берестечком між Військом Запорозьким під командуванням гетьмана Б.-З. Хмельницького разом із союзними військами кримського хана Іслама III Герая та армією Речі Посполитої (1651).
- 365 років від дня заснування Львівського національного університету ім. І. Франка (20.01.1661).

- 210 років з часу виходу в м. Харкові першого в Україні літературно-художнього, наукового та громадсько-політичного журналу «Український вісник» (1816).
- 205 років з часу заснування Миколаївської астрономічної обсерваторії, однієї з найстаріших обсерваторій Східної Європи (1821).
- 165-та річниця перепоховання праху Тараса Шевченка на Чернечій горі поблизу Канева (22.05.1861).
- 150 років тому російський імператор Олександр II у німецькому містечку Емс підписав таємне розпорядження про повну заборону українського письменства (30.05.1876).
- 135 років з часу перших поселень українців у Канаді (1891).
- 105-ті роковини Голодомору 1921–1923 років в Україні.
- 105 років з часу відкриття Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (06.02.1921).
- 85-річчя проголошення у м. Львові Акту відновлення Української Держави (30.06.1941).
- 85-ті роковини трагедії у Бабиному Яру (м. Київ, 1941–1943).
- 85 років від початку героїчної оборони Києва від фашистських загарбників (1941).
- 80-ті роковини Голодомору 1946–1947 років в Україні.
- 80 років з часу створення Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) та набуття чинності її статуту (04.11.1946).
- 80 років з часу заснування Союзу українців у Великій Британії (19.01.1946).
- 75 років з початку створення Українського телебачення (1951).
- 65 років з часу заснування Національної премії України імені Тараса Шевченка (20.05.1961).
- 55 років з часу віднайдення Б. Мозолевським скіфської пекторалі, яка засвідчила світу, що в українських землях давня історія, яка ставить її в один ряд зі стародавніми Грецією, Єгиптом, Вавилоном (1971).
- 55-річчя встановлення побратимських відносин між Києвом та містом Кіото, стародавньою столицею Японії (1971).
- 50-річчя з часу створення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (Українська Гельсінська група) – першої в СРСР правозахисної організації (09.11.1976).
- 40-ві роковини з дня аварії на Чорнобильській АЕС – наймасштабнішої техногенної катастрофи у світі (26.04.1986).
- 35 років з дня ухвалення Верховною Радою України Акту проголошення незалежності України (24.08.1991).
- 35 років тому над будинком Верховної Ради України було піднято синьо-жовтий прапор (04.09.1991).

- 35 років з дня заснування Меджлісу кримськотатарського народу – вищого повноважного представницько-виконавчого органу кримськотатарського народу (30.06.1991).
- 30-річчя з часу ухвалення Верховною Радою України Конституції України і введення її в дію (28.06.1996).

- 875 років від дня народження **Ігоря Святославича**, державного і військового діяча, князя путивльського, курського, сіверського і чернігівського, героя епічної поеми «Слово о полку Ігоревім» (1151–1202).
- 825 років від дня народження **Данила Романовича**, політичного і державного діяча, дипломата, полководця, першого короля Русі (1201–1264).
- 500 років від дня народження **Острозького Костянтина-Василя**, українського військового, політичного, культурного та релігійного діяча, мецената, засновника Острозької академії (1526–1608).
- 430 років від дня народження **Могили Петра Симеоновича**, українського церковного, політичного і культурно-освітнього діяча, богослова та літератора, митрополита Київського, Галицького і всієї Русі, мецената, православного святого (31.12.1596–1647).
- 380 років від народження **Скоропадського Івана Ілліча**, українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана Лівобережної України (бл. 1646 –1722).
- 350 років від дня народження **митрополита Рафаїла** (в миру Михайло Заборовський), українського церковного, громадського і освітнього діяча, проповідника та благодійника, православного святого (1676, за ін. даними 1676 – 1747).
- 335 років від дня народження **Калнишевського (Калниш) Петра Івановича**, українського державного, політичного і військового діяча, дипломата, мецената, останнього кошового отамана Запорозької Січі, святого праведного (1691–1803).
- 160 років від дня народження **Грушевського Михайла Сергійовича**, українського історика, літературознавця, соціолога, письменника, публіциста, організатора науки, політичного, громадського та державного діяча (29.09.1866–1934).
- 160 років від дня народження **Міхновського Юрія (Георгій) Михайловича**, українського церковного діяча, архієпископа УАПЦ, останнього настоятеля Софійського собору, жертви сталінських репресій (30.01.1866–1937).
- 100 років від дня народження **Гаврилишина Богдана-Володимира Дмитровича**, українського, канадського та швейцарського економіста, громадського та культурного діяча, мецената, заслуженого діяча науки і техніки України (19.10.1926–2016).

- 75 років від дня народження **Каденюка Леоніда Костянтиновича**, українського льотчика-космонавта, генерал-майора ЗСУ, першого космонавта незалежної України, громадського діяча, Героя України (28.01.1951–2018).

- 375 років від дня загибелі **Нечая Данила**, українського військового і політичного діяча, полковника брацлавського, соратника гетьмана Богдана Хмельницького, одного з організаторів національно-визвольних змагань українського народу середини XVII ст. (бл. 1612–1651).

- 100 років від дня загибелі **Петлюри Симона Васильовича**, українського державного, військового та політичного діяча, публіциста, літературного і театрального критика, журналіста, голови Директорії, Головного отамана військ і флоту УНР (1879–25.05.1926).

у галузі театрального мистецтва:

- 235 років від дня народження **Дрейсіґа Івана Християновича**, українського актора, режисера, антрепренера (1791–1888).

- 175 років від дня народження **Галицького** (справж. – Васюченко) **Георгія Станіславовича**, українського актора, антрепренера (1851–1907).

- 175 років від дня народження **Захарка Івана**, українського актора та режисера, видавця, театального діяча, засновника першого українського професійного театру на Буковині (1851–1919).

- 170 років від дня народження **Ашкаренка Григорія Андрійовича**, українського актора, антрепренера, драматурга, засновника першої професійної драматичної трупи (1856–1922).

- 165 років від дня народження **Гулевича Валерія**, українського актора, хореографа (1861–1896).

- 165 років від дня народження **Загорського** (справж. – Подзікунов) **Івана Васильовича**, українського актора, режисера (1861–1908, за ін. даними 1909).

- 155 років від дня народження **Чичорського Ростислава Львовича**, українського актора (1871–1927).

- 150 років від дня народження **Колесниченка Трохима Петровича**, українського актора, драматурга, режисера, антрепренера, перекладача (1876–1941).

- 150 років від дня народження **Крижанівської-Галицької Ганни Миколаївни**, української театральної акторки, заслуженої артистки УРСР (1876–1947).

- 145 років від дня народження **Вільшанського Миколи Івановича**, українського актора, режисера (1881–1917).

- 130 років від дня народження **Валентини Іванової-Верес** (справж. – Стахурова, Стахур), української театральної акторки та режисерки, співачки (сопрано), громадської діячки в США (1896–1960).

- 130 років від дня народження **Макаренка Андрія Григоровича**, українського театального актора, режисера, драматурга (1896–1968).

у галузі музичного мистецтва, оперного та камерного співу:

- 210 років від дня народження **Коціпінського Антона Гіацинтовича**, українського та польського композитора, етнографа, фольклориста, педагога (1816–1866).
- 200 років від дня народження **Любовича Петра**, українського композитора, хорового диригента, священника (1826–1869).
- 185 років від дня народження **Дуба** (справж. – Дубенко) **Прокопа Михайловича**, українського кобзаря (1841–1903).
- 185 років від дня народження **Ревуцького Олександра Гавриловича**, українського співака (бас; 1841–1879).
- 180 років від дня народження **Дуброви** (Ященко) **Миколи Яковича**, українського лірника (1846 – р. смерті невід.).
- 180 років від дня народження **Забутіна Івана Платоновича**, українського піаніста (1846–1875).
- 180 років від дня народження **Кумановського Миколи Павловича**, українського цитриста, композитора, церковного діяча (1846–1924).
- 170 років від дня народження **Люценко Любові Миколаївни**, української оперної та камерної співачки (драматичне сопрано), педагогині (1856 – після 1920).
- 160 років від дня народження **Алчевського Григорія Олексійовича**, українського композитора, піаніста, педагога-вокаліста (1866–1920).
- 150 років від дня народження **Григоровича Івана**, українського співака (тенор), скрипаля, диригента, педагога (1876–1937).
- 135 років від дня народження **Будневича Віктора Георгійовича**, українського оперного та камерного співака (баритон), режисера, заслуженого артиста УРСР (1891–1957).
- 130 років від дня народження **Бойченка Миколи Романовича**, українського композитора, музикознавця, диригента, педагога (1896, за ін. даними 1894–1946 або 1947).
- 125 років від дня народження **Пивка** (Півко) **Тимофія Тимофійовича**, українського бандуриста, співака (ліричний тенор) в США (1901–1987).

у галузі образотворчого мистецтва та архітектури:

- 320 років від дня народження **Павловського** (Язловський) **Феоктиста** (Федір), українського живописця, керівника іконописної малярні Києво-Печерської лаври (1706–1744).
- 300 років від дня народження **Калиновича Івана** (о. Якінт) **Олексійовича**, українського живописця, монаха-василіянина (1726–1781).
- 290 років від дня народження **Захарія Голубовського** (справж. – Голубничий Зіновій Петрович), українського живописця, майстра українського бароко (1736–1810).

- 260 років від дня народження **Меленського Андрія Івановича**, українського архітектора, першого головного архітектора м. Києва, представника стилю ампір (1766–1833).
- 240 років від дня смерті **Ковніра Степана (Стефан) Дем'яновича**, українського архітектора XVIII ст., майстра українського бароко (1695–1786).
- 150 років від дня народження **Сердюка Євгена Наумовича**, українського архітектора, педагога, одного з фундаторів українського архітектурного модерну (1876–1921).
- 135 років від дня народження **Кітца Мартина Омеляновича**, українського та польського живописця і графіка (1891–1943).

у галузі декоративно-ужиткового мистецтва:

- 210 років від дня народження **Баранюка Петра**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (художня кераміка), одного з основоположників косівської школи керамічного розпису (1816–1880).
- 210 років від дня народження **Шостопальця Василя**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (гончарство; 1816–1879).
- 160 років від дня народження **Джуранюка Івана Федоровича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (ткацтво; 1866–1961).
- 140 років від дня народження **Червоняка Романа**, українського народного майстра кераміки (1886–1933).

у галузі фольклору та етнографії:

- 285 років від дня народження **Югасевича-Склярського Івана**, українського (русинського) збирача фольклору, переписувача і упорядника рукописних книг, поета, художника, педагога (1741–1814).
- 185 років від дня народження **Лоначевського Олександра Івановича**, українського фольклориста, письменника, публіциста (1841 – р. смерті невід.).
- 165 років від дня народження **Степаненка Василя Пилиповича** (псевд. – Василь Літописець), українського збирача народної творчості, педагога, культурно-освітнього діяча (1861–1930-ті).

у галузі кіномистецтва:

- 145 років від дня народження **Вісковського В'ячеслава Казимировича**, українського актора театру і кіно, сценариста, кінорежисера (1881–1933).
- 135 років від дня народження **Капралова Івана** (справж. ім'я – Євген) **Миколайовича**, українського кіноактора, жертви сталінських репресій (1891–1938).
- 135 років від дня народження **Нечеса Павла Федоровича**, українського організатора та керівника кіновиробництва, сценариста, репресованого (1891–1969).

- 130 років від дня народження **Калюжного Олексія Васильовича**, українського кінооператора, педагога, жертви сталінських репресій (1896, за ін. даними 1899–1938).

у галузі літератури:

- 405 років від дня народження **Ашика Умера**, кримськотатарського поета та народного співця (бл. 1621 – бл. 1707).
- 210 років від дня смерті **Палицина Олександра Олександровича**, українського поета, перекладача, архітектора, культурно-освітнього діяча (1748, за ін. даними 1749–1816).
- 185 років від дня народження **Ковалевського Миколи Васильовича**, українського громадсько-культурного діяча, літератора, видавця (1841–1897).
- 185 років від дня народження **Маслова** (справж. – Маслій) **Василя Павловича**, українського письменника, громадського діяча, першого біографа Т. Г. Шевченка (бл. 1841–1880).
- 185 років від дня народження **Свенціцького Павлина**, українського письменника, перекладача, редактора, громадського діяча, педагога, журналіста польського походження (1841–1876).
- 160 років від дня народження **Бачинського Михайла**, українського письменника, перекладача, журналіста, священника, громадського діяча (1866–1912).
- 160 років від дня народження **Маслова-Стокоза Василя Павловича**, українського письменника, публіциста, перекладача, історика літератури, пропагандиста української літератури за кордоном (1866–1918).
- 85 років від дня смерті **Старицької-Черняхівської Людмили Михайлівни**, української письменниці, публіцистки, драматургині, перекладачки, громадсько-політичної діячки, репресованої сталінським режимом (1868–1941).

у галузі бібліотечної справи і бібліографії:

- 245 років від дня народження **Ярковського Павла Йосиповича**, українського бібліолога, бібліотеко-, книго- і бібліографознавця, мовознавця, педагога польського походження, одного з перших бібліографів в Україні (1781–1845).

Ювілейні дати культурно-мистецьких закладів освіти та науково-дослідних установ, закладів культури, мистецьких колективів, літературно-мистецьких періодичних видань, громадських організацій в галузі культури:

- 105 років з часу заснування Харківської державної академії дизайну і мистецтв (1921).

- 100 років – Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України (1926).
- 90 років – Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України (1936).
- 80 років – Львівської національної академії мистецтв (1946).
- 65 років – Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв (1961).

- 160 років з часу заснування Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого (03.03.1866).
- 160 років – Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олега Ольжича (22.04.1866).
- 145 років – Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки (11.11.1881).
- 125 років – Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки (1901).
- 105 років – Миколаївської обласної бібліотеки для дітей (1921).
- 105 років – Сумської обласної бібліотеки для дітей (20.02.1921).
- 75 років – Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки (04.12.1951).

- 230 років з часу заснування Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України (м. Умань, Черкаська обл.; 1796).
- 135 років – Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (1891).
- 130 років – Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського (26.11.1896).
- 105 років – Запорізького обласного історико-краєзнавчого музею імені Я. П. Новицького (1921).
- 100 років – Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» (29.09.1926).
- 100 років – Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського (м. Коломия, Івано-Франківська обл., 1926).
- 60 років – Національного науково-природничого музею НАН України (08.06.1966).
- 55 років – Запорізького обласного художнього музею (1971).
- 55 років – Музею народної архітектури і побуту у Львові імені Климентія Шептицького (інша назва «Шевченківський гай»; 1971).

- 135 років з часу заснування Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки (1891).
- 100 років – Чернігівського обласного академічного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка (1926).
- 95 років – Криворізького академічного міського театру драми та музичної комедії імені Тараса Шевченка (Дніпропетровська обл.; 1931).
- 95 років – Львівського академічного драматичного театру імені Лесі Українки (1931).
- 95 років – Хмельницького обласного академічного музично-драматичного театру імені М. Старицького (1931).
- 85 років – Луганського обласного академічного українського музично-драматичного театру (1941, нині в м. Києві).
- 80 років – Закарпатського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв (м. Ужгород, 1946).
- 55 років – Херсонського академічного обласного театру ляльок (1971).
- 50 років – Чернігівського обласного театрально-видовищного дитячого (лялькового) театру ім. О. П. Довженка (1976).

- 95 років з часу створення Одеської обласної філармонії імені Давида Ойстраха (1931).
- 80 років – Закарпатської обласної філармонії (1946, м. Ужгород).
- 80 років – Заслуженого академічного Прикарпатського ансамблю пісні та танцю України «Верховина» (м. Дрогобич, Львівська обл.; 1946).
- 55 років – Львівської національної академічної чоловічої хорової капели «Дударик» (1971).

- 130-річчя українського кінематографа (у вересні 1896 р. в м. Харкові фотограф Альфред Федецький першим в Україні почав знімати хронікальні фільми).
- 95 років з часу заснування Української студії хронікально-документальних фільмів («Укркінохроніка», 1931 р. в м. Харкові, з 1939 р. – в м. Києві).

- 90 років з часу заснування інформаційно-мистецького журналу «Театрально-концертний Київ» (1936).

- 60 років з часу утворення Громадської організації «Українське товариство охорони пам'яток історії та культури» (1966; до 1988 р. – «Українське товариство охорони пам'ятників історії та культури»).

Січень

1 – 170 років від дня народження **Вітошинського Модеста Петровича**, українського оперного та камерного співака (баритон; 1856–1901).

– 160 років від дня народження **Залозного Петра Федоровича**, українського мовознавця, письменника, педагога (1866–1921).

– 130 років від дня народження **Касіяна Василя Ілліча**, українського графіка, мистецтвознавця, педагога, громадського діяча, засновника художньої школи української графіки, народного художника СРСР, Героя Соціалістичної Праці, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1896–1976).

– 130 років від дня народження **Перебийноса Василя**, українського живописця, графіка, книжкового ілюстратора, художника театру, громадського діяча у Великій Британії (1896–1966).

– 80 років від дня народження **Вільшука Василя Михайловича**, українського скульптора, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1946–2018).

– 80 років від дня народження **Маренича Валерія Петровича**, українського естрадного співака, музиканта, композитора, народного артиста України (1946).

– 80 років від дня народження **Рожкова Валентина Федоровича**, українського артиста оперети, народного артиста України (1946–2023).

– 75 років від дня народження **Михайленко Олени Миколаївни**, української художниці декоративно-ужиткового мистецтва (ткацтво), педагогині, заслуженого працівника культури України (1951–2013).

2 – 185 років від дня народження **Рильського Тадея Розеславовича**, українського громадського і культурного діяча, етнографа, економіста польського походження (1841–1902).

– 130 років від дня народження **Дзиги Вертова** (справж. – Кауфман Давид Абельович, також відомий як Денис Аркадійович), українського кінорежисера, сценариста єврейського походження, одного із засновників і теоретиків документального кіно, який першим використав методику ”прихована камера“ (1896–1954).

– 125 років від дня народження **Козаченка Григорія Яковича**, українського актора театру і кіно, педагога, народного артиста УРСР (за ін. даними 27.01.1901–1970).

– 100 років від дня народження **Віри Вовк** (справж. – Селянська Віра Остапівна), української письменниці, літературознавиці, драматургині, перекладачки, педагогині, громадської діячки у Бразилії, лауреатки Національної премії України імені Тараса Шевченка (1926–2022).

– 100 років від дня народження **Соневицького Ігоря Михайловича**, українського композитора, диригента, піаніста, музикознавця, педагога, громадського діяча у США (1926–2006).

– 80 років від дня народження **Мокровольського Олександра Миколайовича**, українського поета, перекладача, журналіста, фотохудожника, педагога (1946–2023).

– 70 років від дня народження **Вертинського Олексія Сергійовича**, українського актора театру, кіно та дубляжу, телеведучого, народного артиста України (1956).

3 – 170 років від дня народження **Селезньова Івана Федоровича**, українського живописця, педагога (1856–1936).

– 80 років від дня народження **Федоришина Остапа Васильовича**, українського театрального режисера, сценариста, журналіста, педагога, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1946–2017).

– 50 років від дня народження **Великого Петра Юрійовича**, українського театрального актора, військовослужбовця ЗСУ, учасника російсько-української війни (1976–2024).

4 – 210 років від дня народження **Шухевича Осипа Остаповича**, українського письменника, перекладача, священника, громадського та освітнього діяча (1816–1870).

5 – 130 років від дня народження **Коссакової-Сорокової Ванди Михайлівни**, української театральної акторки (1896–1978).

6 – 85 років від дня народження **Чубач Ганни Танасівни**, української поетеси, дитячої письменниці, журналістки, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2019).

7 – 170 років від дня народження **Шкрібляка Василя Юрійовича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (різьблення по дереву), педагога (1856–1928).

– 125 років від дня народження **Чумака Василя Григоровича**, українського поета, публіциста, громадського та культурного діяча, активного учасника визвольного руху початку ХХ ст. (1901–1919).

8 – 160 років від дня народження **Кобилянського Степана Юліановича**, українського живописця, педагога, громадського та військового діяча в діаспорі (1866–1940).

– 140 років від дня народження **Шкурата Степана Йосиповича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР (1886, за ін. даними 27.12.1885–1973).

– 125 років від дня смерті **Матвія Номиса** (справж. – Симонов Матвій Терентійович), українського етнографа, фольклориста, письменника, видавця, педагога, громадського діяча (1823–1901).

9 – 130 років від дня народження **Шагайди** (справж. – Шагадин) **Степана Васильовича**, українського актора театру і кіно, жертви сталінських репресій (1896–1938).

– 115 років від дня народження **Мироненка Василя Федоровича**, українського графіка, педагога, народного художника УРСР (1911–1964).

10 – 145 років від дня народження **Павловського Феофана Венедиктовича**, українського оперного співака (баритон), театрального режисера, педагога (1881–1936).

– 120 років від дня народження **Рахліна Натана Григоровича**, українського диригента, педагога, народного артиста СРСР (1906–1979).

– 110 років від дня народження **Непийпива Василя Гнатовича**, українського живописця, графіка, народного художника України (1916–2007).

12 – 325 років від дня народження **Григоровича-Барського Василя Григоровича**, українського письменника, мандрівника, перекладача, художника, ученого-орієнталіста (1701–1747).

– 75 років від дня народження **Таякіної Тетяни Олексіївни**, української артистки балету, педагогині, народної артистки СРСР, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1951–2023).

13 – 180 років від дня народження **Милорадовича Василя Петровича**, українського фольклориста, етнографа, історика, поета, перекладача (1846–1911).

– 170 років від дня народження **Мочульського Василя Миколайовича**, українського історика культури і літератури, історіографа, літературо- та мовознавця, фольклориста, педагога (1856–1920).

– 145 років від дня народження **Лотоцького Антіна Львовича**, українського письменника, публіциста, педагога, журналіста, видавця, перекладача, громадського діяча (1881–1949).

– 130 років від дня народження **Брауна Володимира Олександровича**, українського кінорежисера, сценариста, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1896–1957).

– 120 років від дня народження **Козерацького Василя Федосійовича**, українського оперного співака (драматичний тенор), педагога, народного артиста УРСР (1906–1982).

– 90 років від дня народження **Захарченка Василя Івановича**, українського прозаїка, публіциста, дисидента, політв'язня комуністичного режиму, заслуженого працівника культури України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1936–2018).

14 – 160 років від дня народження **Арабажина Костянтина Івановича**, українського літературознавця, письменника, публіциста, перекладача, педагога, громадського діяча (1866–1929).

– 145 років від дня народження **Войтенка Василя Андрійовича**, українського оперного та камерного співака (драматичний тенор), педагога, заслуженого артиста УРСР (1881–1951).

– 140 років від дня народження **Калинця Сильвестра Михайловича**, українського письменника, драматурга, фольклориста, видавця у Бразилії, першого перекладача португальською мовою поезій Т. Г. Шевченка (1886–1946).

– 140 років від дня народження **Пасічинського Теодора**, українського диригента, оперного та камерного співака (тенор), музикознавця, педагога у діаспорі (1886–1952).

– 95 років від дня народження **Лози Адольфа Івановича**, українського живописця, художника-монументаліста (мозаїка, вітражі, розписи), педагога, народного художника України (1931–2004).

15 – 155 років від дня народження **Кримського Агатангела Юхимовича**, українського сходознавця, мово- та літературознавця, письменника, публіциста, фольклориста, етнографа, перекладача-поліглота кримськотатарського походження, одного з організаторів Української академії наук, заслуженого діяча науки УРСР, жертви сталінського терору (1871–1942).

16 – 180 років від дня народження **Стефурака Степана**, українського актора, одного з визначних коміків галицької сцени (1846–1888).

– 155 років від дня народження **Яричевського Сильвестра Гнатовича**, українського письменника, драматурга, літературознавця, перекладача, педагога, громадсько-культурного діяча (1871–1918).

– 70 років від дня народження **Дяченко Лідії Олексіївни**, української театральної акторки, артистки розмовного жанру, педагогині, народної артистки України (1956).

– 60 років від дня народження **Попадюка Василя Васильовича**, українського та канадського скрипаля-віртуоза, мультиінструменталіста, композитора, заслуженого артиста України (1966).

17 – 125 років від дня народження **Епіка Григорія Даниловича**, українського письменника, публіциста, перекладача, представника Розстріляного відродження, жертви сталінського терору (1901–1937).

18 – 160 років від дня народження **Давидовського Григорія Митрофановича**, українського хорового диригента, композитора, співака (тенор), педагога, громадського діяча, заслуженого артиста УРСР, автора гімну «Оборонцям України», який зараз офіційно виконується на похоронах героїв російсько-української війни (1866–1952).

– 90 років від дня народження **Малишевського Ігоря Юрійовича**, українського письменника, драматурга, сценариста, редактора, заслуженого журналіста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–2015).

– 70 років від дня народження **Тимошика Миколи Степановича**, українського науковця, журналіста, публіциста, письменника, літературного критика, видавця, педагога (1956).

– 60 років від дня смерті **Юри Гната Петровича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, педагога, організатора театральної справи, громадського діяча, народного артиста СРСР (1888–1966).

19 – 165 років від дня народження **Павлуцького Григорія Григоровича**, українського історика мистецтва, дослідника стародавнього українського зодчества та іконопису, педагога, культурно-освітнього діяча, засновника української школи мистецтво- та музеєзнавства (1861–1924).

– 145 років від дня народження **Павленко Параски Миколаївни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (петриківський розпис; 1881–1983).

– 90 років від дня народження **Сергієнка Роллана Петровича**, українського кінорежисера, сценариста, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1936–2020).

– 80 років від дня народження **Бондаренка Геннадія Васильовича**, українського історика, краєзнавця, педагога, одного з організаторів краєзнавчого руху в Україні, заслуженого працівника освіти України (1946–2023).

21 – 175 років від дня народження **Павловського Івана Францовича** (Францевич), українського історика, архівознавця, педагога, бібліографа, громадського діяча (1851–1922).

– 145 років від дня народження **Кічури Мелетія Омеляновича**, українського поета, літературного критика, перекладача, правника, педагога, громадсько-культурного діяча, жертви сталінського терору (1881–1938).

– 145 років від дня народження **Чарнецького Степана Миколайовича**, українського поета, перекладача, журналіста, театральнo-музичного критика, актора, режисера, громадського діяча, автора пісні «Ой у лузі червона калина...» (1881–1944).

– 95 років від дня народження **Тарнавського Мар'яна Гнатовича**, українського художника декоративно-ужиткового (гутне скло) та монументального мистецтва, живописця, педагога, заслуженого художника України (1931–2006).

– 90 років від дня народження **Іванова Валентина Гавриловича**, українського композитора, диригента, домриста, педагога, громадського діяча, президента Харківського караїмського національно-культурного товариства «Карай», заслуженого працівника культури України (1936–2008).

22 – 120 років від дня народження **Бажула Григорія Івановича**, українського бандуриста, кобзаря, публіциста, громадського діяча, основоположника кобзарських колективів в Австралії, репресованого (1906–1989).

– 110 років від дня народження **Нарбута Данила Георгійовича**, українського художника театру, живописця, громадського діяча, народного художника України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка, репресованого (1916–1998).

– 60 років від дня народження **Ткаченка Олександра Владиславовича**, українського журналіста, телеведучого, продюсера, медіаменеджера, політичного та державного діяча (1966).

23 – 135 років від дня народження **Тичини Павла Григоровича**, українського поета, перекладача, публіциста, політичного, громадського і державного діяча, Героя Соціалістичної Праці, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1891–1967).

– 120 років від дня народження **Добровольського Віктора Миколайовича**, українського актора театру і кіно, режисера кіно та

радіовистав, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1906–1984).

– 105 років від дня смерті **Леонтовича Миколи Дмитровича**, українського композитора, хорового диригента, піаніста, музично-громадського діяча, педагога, збирача музичного фольклору, жертви комуністичного терору (1877–1921).

24 – 135 років від дня народження **Смолічева Петра Івановича**, українського археолога, історика, краєзнавця, музеєзнавця, педагога, репресованого (1891–1944, за ін. даними 1947).

– 100 років від дня народження **Дудка Івана Петровича**, українського журналіста, краєзнавця, поета (1926–2016).

– 85 років від дня народження **Покальчука Юрія Володимировича**, українського письменника, перекладача, науковця, літературознавця, сценариста, телережисера, громадського діяча (1941–2008).

26 – 100 років від дня народження **Філімонова Сергія Івановича**, українського актора театру і кіно, громадського діяча, народного артиста України (1926–2004).

27 – 190 років від дня народження **Леопольда фон Захера-Мазоха**, австрійського письменника, публіциста, історика українського походження, який народився в м. Лемберг (нині – м. Львів), автора популярних романів та новел (1836, за ін. даними 1837 – 1895).

– 185 років від дня народження **Куїнджі** (справж. – Куюмджі) **Архипа Івановича**, українського живописця-пейзажиста, мистецького діяча, педагога грецького походження, уродженця м. Маріуполя (1841, за ін. даними 1842–1910).

– 155 років від дня народження **Филипчака Івана Пилиповича**, українського педагога, письменника, публіциста, громадського діяча, краєзнавця, жертви сталінського терору (1871–1945).

– 115 років від дня народження **Гончара Івана Макаровича**, українського скульптора, живописця, графіка, народознавця, збирача українських старожитностей, популяризатора українського народного мистецтва і культури, народного художника України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1911–1993).

– 100 років від дня народження **Єгорова Юрія Миколайовича**, українського живописця, графіка, художника декоративно-ужиткового мистецтва (гобелени, кераміка), педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1926–2008).

28 – 90 років від дня народження **Ткачука Миколи Івановича**, українського художника, скульптора, поета, громадського діяча, заслуженого художника України (1936–2021).

30 – 120 років від дня народження **Греченка Василя Миколайовича**, українського художника театру, живописця, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1906–1967).

– 85 років від дня народження **Фольварочного Василя Івановича**, українського поета, прозаїка, драматурга, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2022).

31 – 65 років від дня народження **Жирка Тараса Володимировича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, народного артиста України (1961).

ЛЮТИЙ

1 – 165 років від дня народження **Бобинського Генріка Антоновича**, українського та польського піаніста, композитора, педагога (1861–1914).

– 95 років від дня народження **Микити Володимира Васильовича**, українського живописця, громадського діяча, одного із засновників закарпатської школи живопису, народного художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1931–2025).

– 80 років від дня народження **Марущенка Віктора Івановича**, українського фотохудожника, арткритика, журналіста, педагога, громадського діяча (1946–2020).

2 – 125 років від дня народження **Підмогильного Валер'яна Петровича**, українського письменника, перекладача доби Розстріляного відродження, жертви сталінських репресій (1901–1937).

– 85 років від дня народження **Короля Олександра Петровича**, українського театрального режисера, педагога, народного артиста України (1941–2018).

– 75 років від дня народження **Кобрина Ігоря Дмитровича**, українського кінорежисера, сценариста, продюсера, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1951–2023).

– 90 років від дня смерті **Плужника Євгена Павловича**, українського поета, драматурга, перекладача, представника Розстріляного відродження, жертви сталінського терору (1898–1936).

4 – 145 років від дня народження **Беклемішева Григорія Миколайовича**, українського піаніста, композитора, педагога, музично-громадського діяча (1881–1935).

– 130 років від дня народження **Максименка Федора Пилиповича**, українського бібліографа-енциклопедиста, бібліотекознавця, книгознавця, громадського діяча (1896–1983).

– 130 років від дня народження **Морачевського Юрія Вацлавовича**, українського поета, критика, літературознавця, правника, громадського діяча (1896–1935).

– 100 років від дня народження **Кальченко Галини Никифорівни**, української скульпторки, народного художника УРСР, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–1975).

– 90 років від дня народження **Мозолевського Бориса Миколайовича**, українського вченого-історика, археолога, поета, дослідника скіфської старовини (1936–1993).

5 – 90 років від дня народження **Матковського Володимира Михайловича**, українського театрального актора, співака (баритон), народного артиста України (1936–2009).

7 – 120 років від дня народження **Лучицького Бориса Болеславовича**, українського театрального актора, режисера, народного артиста УРСР (1906–1966).

8 – 165 років від дня народження **Ківлицького** (Кивлицький) **Євгена Олександровича**, українського історика, педагога, публіциста, письменника, бібліотекознавця, громадського діяча, першого директора Всенародної бібліотеки України (нині НБУВ) (1861–1921).

– 130 років від дня народження **Хмурого** (справж. – Бутенко) **Василя Онисимовича**, українського журналіста, мистецтвознавця, театрального та кінокритика, одного з перших дослідників українського авангардного мистецтва, жертви сталінських репресій (1896–1940).

– 65 років від дня народження **Жили В'ячеслава Миколайовича**, українського театрального режисера, актора театру і кіно, драматурга, педагога, продюсера, народного артиста України (1961).

9 – 200 років від дня народження **Трутовського Костянтина Олександровича**, українського живописця, графіка, літератора (1826–1893).

– 90 років від дня народження **Процев'ят Марії Іванівни**, української камерної співачки (ліричне сопрано), хорової диригентки, педагогині, музично-громадської діячки, народної артистки України (1936–2023).

– 80 років від дня народження **Шаха Євгена Михайловича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1946).

10 – 140 років від дня народження **Коханенка** (справж. – Кохан) **Євгена Теодоровича**, українського театрального режисера, актора театру і кіно, заслуженого артиста УРСР (1886–1955).

12 – 155 років від дня народження **Леся Мартовича** (справж. – Мартович Олекса Семенович), українського письменника, редактора, правника, громадського, культурного і політичного діяча (1871–1916).

– 140 років від дня народження **Коссака Василя Андрійовича**, українського співака (тенор), театрального актора та режисера (1886–1932).

13 – 135 років від дня народження **Кіппіса Олександра** (Сендер) **Наумовича**, американського оперного та камерного співака (бас), актора, педагога українського походження (1891–1978).

– 100 років від дня народження **Кожевникової Валентини Михайлівни**, української театральної акторки, народної артистки України (1926–1997).

14 – 160 років від дня народження **Василенка Миколи Прокоповича**, українського вченого-історика, педагога, правознавця, журналіста, політичного та громадського діяча, одного з фундаторів Української академії наук, репресованого (1866–1935).

15 – 125 років від дня народження **Ткаченка Семена Михайловича**, українського театрального режисера, педагога, заслуженого артиста УРСР (1901–1968).

– 115 років від дня народження **Полянкера Григорія** (Гершл) **Ісаковича**, єврейського письменника, редактора, громадського діяча, репресованого (1911–1997)

16 – 130 років від дня народження **Міняйла Павла Денисовича**, українського бандуриста, співака (бас-баритон) у США (1896–1973).

18 – 170 років від дня народження **Русової Софії Федорівни**, української педагогині-просвітительки, письменниці, літературознавиці, мемуаристки, публіцистки, перекладачки, видавчині, організаторки бібліотечної справи, політичної, громадської та культурно-освітньої діячки (1856–1940).

19 – 80 років від дня народження **Чорношкура Василя Андрійовича**, українського актора театру і кіно, диктора Українського радіо, народного артиста України (1946–2025).

20 – 145 років від дня народження **Весоловського Ярослава Івановича**, українського поета, публіциста, журналіста, перекладача, політичного і громадсько-культурного діяча (1881–1917).

– 90 років від дня народження **Мушинки Миколи Івановича**, словацького ученого-україніста, дослідника лемківського фольклору, етнографа, літературо- і мистецтвознавця, бібліографа, громадського та культурно-освітнього діяча українського (лемківського) походження (1936–2024).

21 – 125 років від дня народження **Смекаліна Василя Григоровича**, українського композитора, диригента, педагога (1901–1940).

– 105 років від дня народження **Малика** (справж. – Сиченко) **Володимира Кириловича**, українського письменника, літературного критика (1921–1998).

– 95 років від дня народження **Лісовола Віктора Івановича**, українського бандуриста, кобзаря, композитора, фольклориста, заслуженого працівника культури України (1931–2013).

22 – 220 років від дня народження **Боровиковського Левка Івановича**, українського поета, фольклориста, етнографа, перекладача, педагога (1806–1889).

– 190 років від дня народження **Бажанського Порфирія Івановича**, українського композитора і теоретика музики, фольклориста, письменника, священника, музичного та громадського діяча (за ін. даними 24.02.1836–1920).

23 – 125 років від дня народження **Перфецького Леоніда Юліановича**, українського живописця, графіка в Канаді, сотника Армії УНР (1901–1977).

– 120 років від дня народження **Азрікана Арнольда Григоровича**, українського і молдовського оперного та камерного співака (драматичний тенор), педагога, заслуженого артиста УРСР, репресованого (1906–1976).

– 100 років від дня народження **Протор'євої Надії Юхимівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художня кераміка), заслуженого художника України (1926–2005).

24 – 165 років від дня народження **Лісовського Олексія Миколайовича**, українського письменника, літературознавця, етнографа, громадсько-культурного діяча (1861–1934).

– 140 років від дня народження **Діхтяра Олексі Івановича**, українського письменника, перекладача, мовознавця, педагога (1886–1936).

– 130 років від дня народження **Вальницької Софії Томівни**, української художниці, мистецтвознавиці, педагогині (1896–1964).

– 105 років від дня народження **Коцюбинського Флоріана Абрамовича**, українського скульптора, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1921–1991).

25 – 165 років від дня народження **Жарка** (справж. – Жарченко) **Якова Васильовича**, українського письменника, публіциста, театрального актора, громадського діяча (1861–1933).

– 155 років від дня народження **Лесі Українки** (справж. – Косач-Квітка Лариса Петрівна), української поетеси, драматургині, публіцистки, перекладачки, фольклористки, активної діячки українського жіночого руху та національного відродження (1871–1913).

– 125 років від дня народження **Халатова** (справж. – Поросьонков) **Віктора Михайловича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР (1901–1969).

26 – 95 років від дня народження **Врабеля Олександра Михайловича**, українського оперного та камерного співака (баритон), педагога, народного артиста України (1931–2002).

27 – 195 років від дня народження **Ге Миколи Миколайовича**, живописця франко-українського походження, художника-передвижника, педагога, життя і творчість якого були пов'язані з Україною (1831–1894).

– 125 років від дня народження **Гараса Георгія Олексійовича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), заслуженого майстра народної творчості УРСР (1901–1972).

– 125 років від дня народження **Гришка Михайла Степановича**, українського оперного і камерного співака (драматичний баритон), актора, народного артиста СРСР (1901–1973).

– 105 років від дня народження **Корчинського Юліана Олексійовича**, українського хорового диригента, композитора, фольклориста, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1921–1990).

– 95 років від дня народження **Герца Юрія Дмитровича**, українського живописця, народного художника України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1931–2012).

– 90 років від дня народження **Гілевича Фелікса Ілліча**, українського кінооператора, актора, фотокореспондента (1936–1992).

28 – 125 років від дня народження **Сімовича Романа Аполлоновича**, українського композитора, піаніста, музичного критика, педагога, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1901–1984).

БЕРЕЗЕНЬ

1 – 130 років від дня народження **Любченка Миколи Петровича** (літ. псевд. – Кость Котко), українського прозаїка, журналіста, гумориста і сатирика, жертви сталінських репресій (1896–1937).

– 80 років від дня народження **Чурлу Мамута Юсуфовича**, кримськотатарського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (художня кераміка, килимарство), живописця, педагога, мистецтво- та музикознавця, заслуженого художника України (1946–2025).

– 70 років від дня народження **Маренич (Сухорукова) Світлани Олександрівни**, української естрадної співачки та музикантки, народної артистки України (1956).

2 – 150 років від дня народження **Кордуби Мирона Михайловича**, українського вченого-історика, публіциста, письменника, перекладача, видавця, педагога, бібліографа, громадського діяча (1876–1947).

– 130 років від дня народження **Савицького Олексія Васильовича** (псевд. – Юхим Гедзь, Олесь Ясний), українського письменника-гумориста, драматурга доби Розстріляного відродження, жертви сталінських репресій (1896–1937).

– 100 років від дня народження **Балабухи Федора Олексійовича**, українського театрального актора, народного артиста УРСР (1926–1990).

– 95 років від дня народження **Байко Марії Яківни**, української співачки (сопрано), педагогині, народної артистки України, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2020).

3 – 215 років від дня народження **Могильницького Антіна Любича**, українського поета-романтика, прозаїка, публіциста, громадського і політичного діяча, священника (1811–1873).

– 130 років від дня народження **Паторжинського Івана Сергійовича**, українського оперного та камерного співака (бас-профундо), хормейстера, педагога, громадського діяча, народного артиста СРСР (1896–1960).

– 90 років від дня народження **Тришина Віктора Миколайовича**, українського оперного співака (баритон), народного артиста України (1936–2005).

4 – 145 років від дня народження **Альошина Павла Федотовича**, українського архітектора, педагога, засновника вищої архітектурної освіти в Україні (1881–1961).

– 125 років від дня народження **Жуковського Івана Євгеновича**, українського архітектора, диригента, педагога, громадського діяча в США (1901–1980).

– 100 років від дня народження **Сердюка Павла Олександровича**, українського літературознавця, літературного критика, педагога (1926–1999).

– 85 років від дня народження **Скакандія Василя Юлійовича**, українського живописця, графіка, педагога, народного художника України (1941–2020).

– 80 років від дня народження **Бенюка Петра Михайловича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1946–2019).

5 – 185 років від дня народження **Уманця Федора Михайловича**, українського письменника, історика, публіциста, соціолога, громадського діяча (1841–1917).

– 130 років від дня народження **Бжеської Валентини Юхимівни**, української акторки театру і кіно, заслуженої артистки УРСР та Узбецької РСР (1896–1977).

– 60 років від дня смерті **Безкоровайного Василя Васильовича**, українського композитора, диригента, піаніста, педагога, музичного діяча у діаспорі (1880–1966).

6 – 120 років від дня народження **Білокопитова Олександра Олександровича**, українського музикознавця, музично-громадського діяча, жертви сталінських репресій (1906–1937).

– 95 років від дня народження **Білаша Олександра Івановича**, українського композитора, педагога, громадсько-культурного діяча, народного артиста СРСР, Героя України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2003).

– 80 років від дня народження **Талашка Володимира Дмитровича**, українського актора театру і кіно, режисера, телеведучого, педагога, народного артиста України (1946).

– 75 років від дня смерті **Винниченка Володимира Кириловича**, українського письменника, драматурга, художника, політичного і громадського діяча (1880–1951).

7 – 170 років від дня народження **Мартиновича Порфирія Денисовича**, українського живописця, графіка, фольклориста, етнографа, громадського діяча (1856–1933).

– 155 років від дня народження **Вольської Надії Василівни**, української піаністки, педагогині (1871 – після 1930).

– 130 років від дня народження **Бронзова-Єгорова** (справж. – Єгоров) **Івана Лаврентійовича**, українського оперного та камерного співака (баритон), народного артиста УРСР (1896–1963).

– 125 років від дня народження **Горбача Євгена Андрійовича**, українського живописця, графіка, одного із засновників українського анімаційного кіно, режисера та художника-постановника (1901–1984).

9 – 212 років від дня народження **Шевченка Тараса Григоровича**, українського поета, художника, мислителя (1814–1861).

– 140 років від дня народження **Нарбута Георгія (Юрій) Івановича**, українського графіка, ілюстратора, автора перших українських державних знаків, педагога, одного із засновників і ректора Української академії мистецтв (1886–1920).

10 – 110 років від дня народження **Задорожного Івана Михайловича**, українського хорового диригента, бандуриста, педагога в США (1916–1972).

– 165 років від дня смерті **Шевченка Тараса Григоровича**, українського поета, художника, мислителя (1814–1861).

11 – 210 років від дня народження **Афанасьєва-Чужбинського** (справж. – Афанасьєв) **Олександра Степановича**, українського історика, мовознавця, етнографа, фольклориста, письменника (за ін. даними 12.03.1816–1875).

12 – 85 років від дня народження **Дриженка Анатолія Миколайовича**, українського актора театру і кіно, телеведучого, педагога, народного артиста України (1941–2024).

13 – 165 років від дня народження **Боярської** (справж. – Богемська) **Євдокії Прокопівни**, української театральної акторки, співачки (мецо-сопрано; 1861–1900).

– 85 років від дня народження **Штоня Григорія Максимовича**, українського письменника, літературознавця, літературного критика, сценариста, художника, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–2021).

– 80 років від дня народження **Бенкендорфа Андрія Олександровича**, українського кінорежисера, сценариста, продюсера, заслуженого діяча мистецтв України (1946–2012).

14 – 135 років від дня народження **Бучми Амвросія Максиміліановича** (Максимович), українського актора та режисера театру і кіно, педагога, народного артиста СРСР (1891–1957).

– 130 років від дня народження **Віленського Іллі Аркадійовича**, українського композитора, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1896–1973).

– 105 років від дня народження **Козака Сергія Давидовича**, українського оперного співака (баритон), композитора, письменника, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1921–1993).

15 – 115 років від дня народження **Стебельського Богдана Ільковича**, українського художника, ученого, мистецтвознавця, педагога, журналіста, громадського і культурного діяча в Канаді (1911–1994).

– 80 років від дня народження **Скормного Віктора Петровича**, українського хорового диригента, педагога, народного артиста України (1946).

16 – 180 років від дня народження **Прахова Адріана Вікторовича**, українського мистецтвознавця, археолога, педагога, художнього критика, громадського діяча, автора однієї з перших публікацій про мистецьку спадщину Т. Г. Шевченка (1846–1916).

– 155 років від дня народження **Бурачека Миколи Григоровича**, українського живописця, художника театру, актора, письменника, історика мистецтва, педагога, одного із фундаторів Української академії мистецтв, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1871–1942).

– 80 років від дня народження **Федотова Володимира Івановича**, українського оперного співака (лірико-драматичний тенор), педагога, народного артиста України (1946–2019).

– 75 років від дня народження **Теліженка Миколи Матвійовича**, українського скульптора, графіка, художника декоративно-ужиткового мистецтва (витинанка, кераміка, різьблення по дереву), народного художника України (1951–2024).

– 130 років від дня смерті **Ніщинського Петра Івановича**, українського композитора, поета, перекладача, педагога, культурно-громадського діяча (1832–1896).

17 – 150 років від дня народження **Щербаківського Вадима Михайловича**, українського історика, археолога, етнографа, мистецтвознавця, педагога, громадського і політичного діяча (1876–1957).

18 – 150 років від дня народження **Стадника Йосипа Дмитровича**, українського театрального актора і режисера, педагога, перекладача, організатора театральної справи, громадського діяча, репресованого (1876–1954).

– 130 років від дня народження **Суровцової Надії Віталіївни**, української письменниці, журналістки, перекладачки, авторки мемуарів, громадсько-політичної діячки, багаторічної політв'язненої радянських таборів (1896–1985).

– 125 років від дня народження **Кричевського Василя Васильовича** (молодшого), українського та американського художника кіно, живописця, графіка, педагога (1901–1978).

19 – 105 років від дня народження **Каменьковича Бориса Наумовича**, українського артиста балету, балетмейстера, хореографа, народного артиста України (1921–2001).

20 – 175 років від дня народження **Гаспринського Ісмаїла** (справж. – Ісмаїл-бей Мустафа оглу), кримськотатарського культурного та громадсько-політичного діяча, просвітителя, письменника, видавця (1851–1914).

– 165 років від дня народження **Грабини Олексія Трохимовича**, українського письменника, драматурга, перекладача, педагога (1861–1924).

21 – 120 років від дня народження **Прядкіна Леоніда Федоровича**, українського кінооператора, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1906–1986).

– 85 років від дня народження **Волика Павла Івановича**, українського живописця, художника декоративно-ужиткового мистецтва (різьблення по дереву, художній метал), педагога, народного художника України (1941–2018).

– 80 років від дня народження **Андріянєнко Віри Іванівни**, української співачки (ліричне сопрано), педагогині, народної артистки України (1946–2016).

– 75 років від дня народження **Густі Василя Петровича**, українського поета, перекладача, журналіста, громадсько-культурного діяча, просвітянина, заслуженого працівника культури України (1951).

22 – 90 років від дня народження **Осадчого Михайла Григоровича**, українського письменника, журналіста, дисидента, громадського діяча, політв'язня радянських таборів (1936–1994).

– 80 років від дня народження **Посікіри Миколи Михайловича**, українського скульптора, заслуженого діяча мистецтв України (1946–2019).

– 60 років від дня народження **Коваленка Юрія Олександровича**, українського історика, археолога, музеєзнавця, краєзнавця, педагога, музиканта, військовослужбовця ЗСУ, учасника російсько-української війни (1966–2023).

– 85 років від дня смерті **Труша Івана Івановича**, українського живописця-імпресіоніста, мистецького критика, культурно-громадського діяча, який своєю творчістю розпочав відродження галицького малярства (1869–1941).

23 – 180 років від дня народження **Деркача** (справж. – Любимов) **Георгія Йосиповича**, українського актора, антрепренера (1846–1900).

– 130 років від дня народження **Брагинського Лева Мойсейовича**, українського диригента, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1896–1953).

24 – 85 років від дня народження **Приймаченка** (Примаченко) **Федора Васильовича**, українського майстра народного декоративного розпису, заслуженого художника України (1941–2008).

– 75 років від дня народження **Буряка Юрія Григоровича**, українського поета, перекладача, мистецтвознавця, видавця, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1951).

25 – 140 років від дня народження **Маренкова Олексія Васильовича**, українського графіка, художника-монументаліста, педагога, репресованого (1886–1942).

– 115 років від дня народження **Омельчука Олексія Володимировича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР (1911–1981).

26 – 75 років від дня народження **Сапеляка Степана Євстахійовича**, українського письменника, публіциста, літературознавця, правозахисника, політв'язня радянських концтаборів, політичного та громадського діяча, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1951–2012).

27 – 50 років від дня народження **Чорного Володимира Анатолійовича** (позивний – *Кара*), українського художника кіно, графіка, учасника російсько-української війни (1976–2023).

– 135 років від дня смерті **Садовської-Барілотті** (справж. – Тобілевич) **Марії Карпівни**, української оперної співачки (сопрано), драматичної акторки (1855–1891).

28 – 135 років від дня народження **Слісаренка** (справж. – Снісар) **Олекси Андрійовича**, українського поета, прозаїка, літературного редактора, представника Розстріляного відродження, жертви сталінського терору (1891–1937).

– 65 років від дня народження **Гобдича Миколи Миколайовича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1961).

29 – 185 років від дня народження **Марусі Вольвачівни** (справж. – Вольвач Марія Степанівна), української письменниці, громадсько-культурної діячки (1841 – бл. 1910).

– 145 років від дня народження **Марійки Підгірянки** (справж. – Ленерт-Домбровська Марія Омелянівна), української дитячої поетеси та освітянки (1881–1963).

– 90 років від дня народження **Опанасюка Олексія Євменовича**, українського письменника, публіциста, громадського діяча, заслуженого працівника культури України (1936–2011).

31 – 135 років від дня народження **Романицького Бориса Васильовича**, українського актора, режисера, театрального діяча, історика театру, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1891–1988).

– 80 років від дня народження **Манишина Євгена Петровича**, українського живописця, громадського діяча, автора циклу творів шевченкіани, заслуженого художника України (1946–2006).

КВІТЕНЬ

1 – 85 років від дня народження **Криси Любомира Степановича**, українського фотохудожника лемківського походження, заслуженого працівника культури України (1941–2019).

2 – 190 років від дня народження **Гнилосирова Василя Степановича**, українського громадського діяча, педагога, письменника, етнографа, літописця і хранителя могили Т. Г. Шевченка в м. Каневі, засновника першого в світі народного музею «Тарасова світлиця» (1836–1900).

– 135 років від дня народження **Сороки Петра Степановича**, українського театрального актора і режисера, співака, театрального діяча, жертви сталінських репресій (1891–1950).

3 – 95 років від дня народження **Їжака Василя Омеляновича**, українського хорового диригента, педагога, композитора, заслуженого працівника культури України (1931–1994).

– 85 років від дня народження **Гаркуші Григорія Якимовича**, українського співака (баритон), педагога, народного артиста України (1941–2022).

– 60 років від дня смерті **Литвиненко-Вольгемут Марії Іванівни**, української оперної співачки (лірико-драматичне сопрано), акторки театру і кіно, педагогині, музично-громадської діячки, народної артистки СРСР (1892–1966).

4 – 90 років від дня народження **Мороз Емми Миколаївни**, української театральної акторки, заслуженої артистки України (1936–2019).

– 50 років від дня народження **Осадка Олександра Остаповича** (позивний – *Танго*; літ. псевд. – Стах), українського письменника, військовослужбовця ЗСУ, учасника російсько-української війни (1976–2022).

5 – 145 років від дня народження **Ревуцького Дмитра Миколайовича**, українського музикознавця, фольклориста, літературознавця, перекладача, музичного діяча, педагога, одного із основоположників українського музикознавства, жертви радянських репресивних органів (1881–1941).

– 120 років від дня народження **Шияна Анатолія Івановича**, українського письменника, драматурга, сценариста, публіциста (1906–1989).

7 – 150 років від дня народження **Свенціцького Іларіона Семеновича**, українського філолога-славіста, етнографа, літературознавця, історика мистецтва, музеєзнавця, педагога, громадсько-культурного діяча (1876–1956).

– 85 років від дня народження **Маляра Володимира Миколайовича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1941–2022).

8 – 135 років від дня народження **Суховерської Оксани Степанівни**, української хореографки, педагогині, культурно-громадської діячки (1891–1977).

– 85 років від дня народження **Миколайчук Марії Євгенівни**, української співачки (контральто), кіноакторки, фольклористки, народної артистки України (1941–2023).

9 – 115 років від дня народження **Кириченка Степана Андрійовича**, українського живописця, графіка, художника монументально-декоративного мистецтва (мозаїки, панно), народного художника УРСР (1911–1988).

10 – 80 років від дня народження **Сушинського Богдана Івановича**, українського письменника, журналіста, редактора, літературознавця, громадського діяча (1946–2020).

12 – 80 років від дня народження **Струтинського Василя Миколайовича**, українського письменника, журналіста, громадського діяча (1946–2003).

13 – 120 років від дня народження **Іваненко Оксани Дмитрівни**, української дитячої письменниці, перекладачки, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1906–1997).

– 95 років від дня народження **Мажуги Юрія Миколайовича**, українського актора театру і кіно, педагога, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2022).

– 80 років від дня народження **Яновського Леоніда Федоровича**, українського актора театру і кіно, заслуженого артиста України (1946–1996).

14 – 120 років від дня народження **Губермана Айзика Шмульовича**, українського та єврейського письменника, драматурга, педагога, репресованого (1906–1966).

– 80 років від дня народження **Чебикіна Андрія Володимировича**, українського графіка, педагога, культурно-громадського діяча, засновника Національної академії мистецтв України, народного художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1946).

15 – 150 років від дня народження **Яновського Володимира Костянтиновича**, українського живописця, графіка, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1876–1966).

– 90 років від дня народження **Мороза Валентина Яковича**, українського історика, педагога, письменника, публіциста, науковця, дисидента, діяча українського національного руху, політв'язня радянських таборів, (1936–2019).

– 90 років від дня народження **Чорногуза Олега Федоровича**, українського письменника, драматурга, журналіста, редактора, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2022).

– 85 років від дня народження **Балаяна Романа Гургеновича**, українського кінорежисера, сценариста, продюсера вірменського походження, народного артиста України, лауреата Державної премії України імені Олександра Довженка (1941).

– 85 років від дня народження **Терпелюка Петра Івановича**, українського скрипаля-віртуоза, диригента, композитора, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1941–2012).

16 – 210 років від дня народження **Бонковського Діонісія** (Денис) **Федоровича**, українського поета, композитора, перекладача польського походження (1816–1881).

– 185 років від дня народження **Алчевської Христини Данилівни**, української діячки народної освіти, педагогині, письменниці, публіцистки, бібліографки, меценатки (1841–1920).

– 100 років від дня народження **Возницького Бориса Григоровича**, українського мистецтвознавця, музейного діяча, Героя України, заслуженого працівника культури України, заслуженого діяча культури Польщі, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2012).

17 – 145 років від дня народження **Даньчака Івана**, українського оперного співака (баритон), драматичного актора (1881–1946).

– 85 років від дня народження **Козака Яреми Едвардовича**, американського графіка, живописця, педагога українського походження (1941–2016).

18 – 185 років від дня народження **Будкевича** (Буткевич) **Йосипа-Казимира Костянтиновича**, українського живописця, педагога (1841–1895).

– 125 років від дня народження **Бумби Михайла Миколайовича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (художня обробка дерева), педагога (1901–1983).

19 – 125 років від дня народження **Рокицького Миколи Андрійовича**, українського живописця, художника-монументаліста (фрески), педагога (1901–1944).

– 85 років від дня народження **Герасименко Марини Костянтинівни**, української театральної акторки, народної артистки України (1941–2003).

– 80 років від дня народження **Богомаза Володимира Івановича**, українського артиста оперети, співака (баритон), педагога, народного артиста України (1946–2021).

21 – 85 років від дня народження **Сухенка Віктора Васильовича**, українського скульптора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–1998).

– 75 років від дня народження **Глазиріна Анатолія Олексійовича**, українського співака (бас), народного артиста України (1951–2000).

– 100 років від дня смерті **Біляшівського Миколи Федотовича**, українського археолога, етнографа, музейного діяча, мистецтвознавця, пам'яткоохоронця, громадського і політичного діяча, одного із засновників Української академії наук (1867–1926).

22 – 140 років від дня народження **Сагайдачного Євгена Яковича**, українського живописця, художника театру, скульптора, педагога, етнографа, колекціонера (1886–1961).

– 135 років від дня народження **Цвілик Павлини Йосипівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (гуцульська художня кераміка; 1891–1964).

– 120 років від дня народження **Баска Василя Яковича**, українського поета-лірика, перекладача, журналіста, громадського діяча, жертви сталінських репресій (1906–1938).

– 75 років від дня народження **Горбатюка Володимира Григоровича**, українського кобзаря і організатора кобзарства, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1951–2023).

– 70 років від дня народження **Сумської Наталії В'ячеславівни**, української акторки театру, кіно та дубляжу, телеведучої, громадської діячки, народної артистки України, лауреатки Національної премії України імені Тараса Шевченка (1956).

23 – 160 років від дня народження **Дерлиці Миколи Михайловича**, українського письменника, етнографа, священника, громадського діяча (1866–1934).

– 135 років від дня народження **Багрія Олександра Васильовича**, українського літературознавця, шевченкознавця, фольклориста, бібліографа, педагога, дипломата, за ініціативи якого в Азербайджані було засновано нову наукову галузь – шевченкознавство (1891–1949).

– 100 років від дня народження **Басанця Петра Олексійовича**, українського живописця, графіка, педагога, народного художника України (1926–2007).

– 65 років від дня народження **Куркова Андрія Юрійовича**, українського письменника, сценариста, журналіста, педагога, громадського діяча (1961).

24 – 130 років від дня народження **Тоцького Івана Корниловича**, українського оперного співака (бас), народного артиста УРСР (1896–1957).

– 85 років від дня народження **Ткаченка Євгена Романовича**, українського актора і режисера театру ляльок, педагога, народного артиста України (1941–2012).

25 – 115 років від дня народження **Дарчука Остапа (Євстахій) Йосиповича**, українського співака (бас), педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1911–1999).

– 115 років від дня народження **Роїк Віри Сергіївни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), Героя України, заслуженого майстра народної творчості України, заслуженого художника АРК, лауреатки Державної премії АРК (1911–2010).

– 100 років від дня смерті **Нещадименко Рити** (справж. ім'я – Харитина) **Петрівни**, української театральної акторки, однієї з співзасновниць та провідних акторок творчого об'єднання «Березіль» (1922–1926) під керівництвом Леся Курбаса в м. Києві (1887–1926).

26 – 180 років від дня народження **Верхратського Івана Григоровича**, українського мовознавця, письменника, перекладача, педагога, вченого-натураліста, громадського діяча, дослідника мови та фольклору лемків (1846–1919).

27 – 210 років від дня народження **Беретті Олександра Вікентійовича**, українського та російського архітектора італійського походження, представника класицизму в м. Києві, педагога (1816, за ін. даними 07.10.1817, 1815–1895).

– 120 років від дня народження **Шабліовського Євгена Степановича**, українського літературознавця, вченого-шевченкознавця, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка, багаторічного політв'язня радянських таборів (1906–1983).

28 – 85 років від дня народження **Жиленко Ірини** (Іраїда) **Володимирівни**, української поетеси, дитячої письменниці, журналістки, мемуаристки, лауреатки Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–2013).

29 – 145 років від дня народження **Рубчакової Катерини Андріївни**, української драматичної акторки, співачки (ліричне сопрано; 1881–1919).

– 60 років від дня народження **Гуденка Ігоря**, українського фотографа, журналіста, відеоблогера, активіста, який загинув, фіксуючи злочини російської армії в м. Харкові на початку повномасштабного вторгнення рф в Україну (1966–2022).

ТРАВЕНЬ

1 – 75 років від дня народження **Колесникова Володимира Григоровича**, українського живописця, графіка, педагога, народного художника України (1951–2014).

– 75 років від дня народження **Шумейка Григорія Григоровича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, театрального діяча, народного артиста України (1951–2024).

2 – 95 років від дня народження **Дзири Ярослава Івановича**, українського історика-джерелознавця, літературознавця, публіциста, історіографа, шевченкознавця, мовознавця (1931–2009).

4 – 145 років від дня народження **Карлашова (Карлаш) Миколи Кириловича**, українського оперного та камерного співака (баритон, бас), актора, режисера, диригента в США (1881–1948).

– 125 років від дня народження **Туркевича Лева Івановича**, українського композитора і диригента в Канаді (1901–1961).

5 – 190 років від дня народження **Воробкевича Сидора (Ізидор) Івановича**, українського письменника, композитора, музично-культурного діяча, педагога, редактора, художника, священника (1836–1903).

– 130 років від дня народження **Вязьмітіної Марії Іванівни**, української вченої-археологині, мистецтво- та сходознавиці, діячки музейної та бібліотечної справи, громадської діячки, лауреатки Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1896–1994).

– 100 років від дня народження **Трегубової Валентини Михайлівни**, української художниці декоративно-ужиткового мистецтва (скульптура малих форм, декоративні вази, тарелі тощо), заслуженого діяча мистецтв України, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2010).

– 95 років від дня народження **Кондратюка Миколи Кіндратовича**, українського оперного та естрадного співака (баритон), педагога, музичного та громадського діяча, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2006).

– 85 років від дня народження **Халимоненка Григорія Івановича**, українського вченого-філолога, сходознавця-тюрколога, перекладача, літературного критика, педагога, який брав участь у відродженні й розвитку кримськотатарської культури і мови (1941–2023).

6 – 90 років від дня народження **Кудряшова Олега Сергійовича**, українського флейтиста, педагога, народного артиста України (1936–2016).

– 80 років від дня народження **Чумака Євгена Федоровича**, українського скульптора, педагога, народного художника України (1946–2012).

7 – 185 років від дня народження **Познанського Бориса Станіславовича**, українського етнографа, історика, письменника, громадського діяча польського походження (1841–1906).

– 70 років від дня народження **Канарської Галини Павлівни**, української театрознавиці, перекладачки, драматургині, громадської діячки (1956–2021).

8 – 170 років від дня народження **Грицяя** (справж. – Колтановський) **Василя Овсійовича**, українського оперного співака (тенор, баритон), театального актора, режисера, антрепренера (1856–1910).

– 85 років від дня народження **Бузилевича Олександра Вікторовича**, українського оператора кіно та телебачення, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–2018).

9 – 155 років від дня народження та 100 років від дня смерті **Гнатюка Володимира Михайловича**, українського фольклориста, етнографа, літературознавця, мово- та мистецтвознавця, перекладача, громадсько-культурного діяча (1871–06.10.1926).

– 115 років від дня народження **Григоріва Мирослава Никифоровича**, українського художника-графіка, журналіста, публіциста, перекладача в США (1911–2000).

– 100 років від дня народження **Багацької Віри Микитівни**, української оперної співачки (лірико-драматичне сопрано), заслуженої артистки України (1926–1995).

– 90 років від дня народження **Іллєнка Юрія Герасимовича**, українського кінорежисера, оператора, сценариста, педагога, письменника, громадського та політичного діяча, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка та Державної премії України імені Олександра Довженка (за паспортом 18.07.1936–2010).

– 90 років від дня народження **Підпалого Володимира Олексійовича**, українського поета-шістдесятника, прозаїка, перекладача, редактора (1936–1973).

– 80 років від дня народження **Коваля Миколи Петровича**, українського оперного співака (баритон), педагога, народного артиста України (1946–2018).

10 – 65 років від дня народження **Малковича Івана Антоновича**, українського поета, редактора, видавця, громадського діяча, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1961).

12 – 100 років від дня народження **Корінь Галини Іванівни**, української бандуристки, співачки (сопрано), композиторки, письменниці, музично-громадської діячки в Австралії (1926–2014).

– 90 років від дня народження **Марчука Івана Степановича**, українського живописця, графіка, скульптора, народного художника України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка, входить до рейтингу «100 геніїв сучасності» британської газети The Daily Telegraph (1936).

13 – 110 років від дня смерті **Шолом-Алейхема** (справж. – Рабинович Шолом Нохумович), єврейського письменника, драматурга, одного з основоположників сучасної художньої літератури мовою їдиш, класика

єврейської літератури, життя якого було тісно пов'язане з Україною (1859–1916).

14 – 155 років від дня народження **Стефаніка Василя Семеновича**, українського письменника-новеліста, громадського і політичного діяча (1871–1936).

– 90 років від дня народження **Климаша Роберта-Богдана**, канадського фольклориста, славіста, педагога, громадського діяча українського походження, провідного дослідника української народної культури в Канаді (1936–2024).

– 80 років від дня народження **Логвіна Гаррі Борисовича**, українського скрипаля, концертмейстера, народного артиста України (1946–2001).

15 – 130 років від дня народження **Масютина Юрія Михайловича**, українського демографа, музикознавця, музичного критика, дослідника творчості та упорядника творів М. Лисенка, жертви сталінських репресій (1896–1942).

– 105 років від дня народження **Сейтумера Еміна** (Емін Сеїтумер Гафар оглу; Емінов Сеїтумер Гафарович), кримськотатарського поета і прозаїка, активного учасника національного руху кримських татар, заслуженого діяча мистецтв України (1921–2004).

16 – 170 років від дня народження **Колцуняка Миколи Семеновича**, українського етнографа, фольклориста, педагога (1856–1891).

– 90 років від дня народження **Гроха Миколи Никифоровича**, українського графіка, народного художника України (1936–2021).

– 90 років від дня народження **Золотухіна Володимира Максовича**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1936–2010).

– 80 років від дня народження **Соколова Юрія Івановича**, українського художника концептуального мистецтва, педагога, громадського діяча (1946–2018).

17 – 150 років від дня народження **Костів-Коссаківни Марії Андріївни**, української театральної акторки, співачки (ліричне сопрано; 1876 – бл. 1930).

– 100 років від дня народження **Ряснянського Михайла Олексійовича**, українського живописця, графіка, педагога, народного художника України (1926–2003).

– 85 років від дня народження **Субтельного Ореста Мирославовича**, канадського історика, політолога українського походження, педагога (1941–2016).

– 80 років від дня народження **Ляшенка Миколи Антоновича**, українського фотохудожника та фотожурналіста, видавця, педагога, громадського діяча (1946–2012).

22 – 85 років від дня народження **Оляліна Миколи Володимировича**, українського актора театру і кіно, кінорежисера, сценариста, народного артиста України (1941–2009).

– 75 років від дня народження **Іванова Сергія Петровича**, українського кіноактора, режисера, телеведучого, народного артиста України (1951–2000).

24 – 135 років від дня народження **Бенцаля Миколи Гнатовича**, українського драматичного актора, співака (тенор), режисера, театрального діяча (1891–1938).

– 110 років від дня народження **Мухіна (Мухин) Миколи (Богдан)**, українського скульптора, педагога в США (1916–1962).

25 – 135 років від дня народження **Ерделі Адальберта Михайловича** (при народженні – Гриць Бейла Михайлович), українського живописця, педагога, культурного діяча, одного з основоположників закарпатської школи живопису (1891–1955).

– 115 років від дня народження **Сінгалевича Юрія Олександровича**, українського бандуриста, кобзаря, актора, художника, педагога, громадського діяча (1911–1947).

26 – 130 років від дня народження **Брижахи Олександра Прокоповича**, українського хорового диригента, музично-громадського діяча, жертви сталінських репресій (1896–1938).

– 85 років від дня народження **Карпенка Анатолія Степановича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (різьблення по дереву), заслуженого майстра народної творчості України (1941–2011).

27 – 125 років від дня народження **Бенцаль-Карп'як Олени Олександрівни**, української співачки оперети (сопрано), драматичної акторки, громадської діячки в діаспорі (1901–1990).

28 – 85 років від дня народження **Дрозда Георгія Івановича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1941–2015).

– 60 років від дня народження **Кучера Івана Йосиповича**, українського віолончеліста, педагога, народного артиста України (1966).

29 – 190 років від дня народження **Горбала Костя Гавриловича**, українського письменника, педагога, журналіста, історика, громадсько-політичного й культурно-освітнього діяча (1836–1903).

– 135 років від дня народження **Кістя Андрія Федоровича**, українського бандуриста, актора, журналіста, священника, військового і громадського діяча в США (1891–1977).

– 130 років від дня народження **Митькевича Леоніда Івановича**, українського живописця, графіка, педагога, громадського діяча, репресованого (1896–1972).

31 – 95 років від дня народження **Кононенка Петра Петровича**, українського літературознавця, письменника, драматурга, вченого-українознавця, педагога, громадського діяча, заслуженого працівника освіти України (1931–2024).

ЧЕРВЕНЬ

1 – 150 років від дня народження **Мещерської** (справж. – Пашенко) **Ганни Юхимівни**, української акторки театру і кіно, народної артистки УРСР (1876–1951).

– 85 років від дня народження **Кондрашевського** **Анатолія Миколайовича**, українського виконавця на народних музичних інструментах, концертмейстера, музично-громадського діяча, заслуженого артиста України (1941–2011).

– 75 років від дня народження **Фіщича** **Степана Миколайовича**, українського оперного співака (лірико-драматичний тенор), народного артиста України (1951–2014).

– 60 років від дня народження **Хурсенка** **В'ячеслава Володимировича**, українського естрадного співака (баритон), композитора, автора-виконавця (1966–2009).

2 – 100 років від дня народження **Омельченка** **Андрія Федоровича**, українського бандуриста, співака (тенор), педагога, фольклориста, музикознавця, композитора, дослідника і пропагандиста історії та теорії кобзарського мистецтва (за ін. даними 02.07.1926–1981).

– 80 років від дня народження **Борсюка** **Анатолія Давидовича**, українського журналіста, кінорежисера-документаліста, телеведучого, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1946).

– 80 років від дня народження **Марущака** **Віктора Семеновича**, українського балетмейстера, народного артиста України (1946–2021).

– 75 років від дня народження **Чишка** **Віталія Сергійовича**, українського історика, етнографа, біографіста, організатора науки (за ін. даними 05.07.1951–2003).

4 – 90 років від дня народження **Сокача** **Петра Петровича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого працівника культури України (1936–2012).

– 85 років від дня народження **Литвина** **Василя Степановича**, українського кобзаря, бандуриста, композитора, мистецтвознавця, дисидента, громадського діяча, першого голови Співки кобзарів України, заслуженого артиста України (1941–2017).

– 85 років від дня народження **Мельника** **Володимира Олександровича**, українського літературознавця, літературного критика, науковця, дослідника історії української літератури ХХ ст., лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–1997).

5 – 100 років від дня народження **Мілонадіса** **Костянтина**, українського скульптора-модерніста у США (1926–2012).

– 85 років від дня народження **Биченкової** **Іни Валентинівни**, української художниці театру і кіно, живописиці, педагогині, заслуженого художника України (1941–2023).

6 – 90 років від дня народження **Руденка-Десняка Олександра Олексійовича**, українського та російського журналіста-публіциста, літературознавця, письменника-перекладача, громадського діяча, голови Об'єднання українців Росії (1936–2006).

7 – 215 років від дня народження **Соленика Карпа Трохимовича**, українського актора-коміка, майстра імпровізації, одного із засновників вітчизняного реалістичного театру (1811–1851).

– 140 років від дня народження **Широцького (Шероцький) Костянтина Віталійовича**, українського мистецтвознавця, етнографа, фольклориста, історика українського мистецтва, краєзнавця, політичного та громадського діяча (1886–1919).

– 100 років від дня народження **Базилевича Анатолія Дмитровича**, українського графіка, ілюстратора, народного художника України (1926–2005).

– 85 років від дня народження **Нечитайла Віталія Васильовича**, українського історика, поета, прозаїка, педагога (1941–2023).

8 – 130 років від дня народження **Канавського Прокопа Феодосійовича**, українського народного байкаря, читця (1896–1978).

– 100 років від дня народження **Сеник Ірини Михайлівни**, української поетеси, майстрині художньої вишивки, громадської та політичної діячки, правозахисниці, багаторічної політв'язненої радянських таборів, заслуженого майстра народної творчості України (1926–2009).

– 55 років від дня народження **Неди Нежданої** (справж. – Мірошніченко Надія Леонідівна), української драматургині, поетеси, культурологині, журналістки, перекладачки, сценаристки кіно і телебачення, педагогині, культурно-мистецької діячки (1971).

9 – 75 років від дня народження **Ковтуненка Валерія Івановича**, українського актора театру й телебачення, композитора, поета-піснєра і виконавця, театального діяча, народного артиста України (1951–2020).

10 – 135 років від дня народження **Гродзинського Олександра Олександровича**, українського оперного співака (бас), педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1891–1973).

– 125 років від дня народження **Танцюри Гната Трохимовича**, українського фольклориста, етнографа, краєзнавця, педагога (1901–1962).

– 115 років від дня народження **Весклярова Петра Юхимовича**, українського актора театру і кіно, телеведучого (творчий псевд. – «Дід Панас»), заслуженого артиста України (1911–1994).

– 95 років від дня народження **Чакіра Петра Петровича**, українського живописця, графіка, емальєра, педагога, заслуженого художника України (1931–2012).

– 85 років від дня народження **Ільчука Миколи Семеновича**, українського кінооператора, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2004).

– 80 років від дня народження **Кобальчинської Романи Романівни**, української етнографки, мистецтвознавиці, фахівчині музейної справи, громадської діячки, заслуженого працівника культури України (1946–2013).

– 75 років від дня народження **Шкляра Василя Миколайовича**, українського письменника, журналіста, редактора, перекладача, політичного і громадського діяча (1951).

– 65 років від дня смерті **Білокур Катерини Василівни**, української художниці-живописиці, представниці наївного мистецтва, народного художника УРСР (1900 – за ін. даними 09.06.1961).

11 – 205 років від дня народження **Шевченка Варфоломія Григоровича**, українського мемуариста, автора «Споминок про Тараса Григоровича Шевченка» (1821–1892).

– 165 років від дня народження **Заремби Сигізмунда Владиславовича**, українського диригента, композитора, віолончеліста, педагога, музичного критика польського походження (1861–1915).

– 65 років від дня народження **Борка Ігоря Миколайовича**, українського оперного та камерного співака (ліричний тенор), педагога, народного артиста України (1961).

12 – 95 років від дня народження **Мірошніченко Євгенії Семенівни**, української оперної та камерної співачки (лірико-колоратурне сопрано), педагогині, музично-громадської діячки, народної артистки СРСР, Героя України, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2009).

– 75 років від дня народження **Демиденка Андрія Петровича**, українського поета-пісняра, сценариста, фольклориста, перекладача, педагога, громадського діяча, народного артиста України (1951).

13 – 75 років від дня народження **Прядченка Миколи Даниловича**, українського артиста балету, балетмейстера, педагога, народного артиста України (1951–2014).

14 – 245 років від дня народження **Беретті Вікентія Івановича**, архітектора італійського походження, активна діяльність якого була пов'язана з Україною (м. Київ), педагога (1781–1842).

– 100 років від дня народження **Кунцевича Едварда Михайловича**, українського скульптора, народного художника України (1926–1996).

15 – 130 років від дня народження **Курочки-Армашевського** (справж. – Курочкін) **Івана Григоровича**, українського художника театру, живописця в Канаді (1896–1971).

– 90 років від дня народження **Дергунова Євгена Олексійовича**, українського джазового піаніста, композитора, аранжувальника, педагога (1936–2001).

– 90 років від дня народження **Ячмінського Володимира Дмитровича**, українського актора театру і кіно, співака (тенор), народного артиста України (1936–2020).

– 85 років від дня народження **Миколайчука Івана Васильовича**, українського кіноактора, сценариста, кінорежисера, письменника, заслуженого артиста УРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–1987).

– 80 років від дня народження **Хая Михайла Йосиповича**, українського етномузиколога, лірника і бандуриста, фольклориста, хорового диригента, педагога (1946–2022).

16 – 150 років від дня народження **Андрієвської Ольги Трохимівни**, української мовознавиці, громадської та політичної діячки, жертви сталінських репресій (1876–1937).

17 – 115 років від дня народження **Некрасова Віктора Платоновича**, українського письменника, публіциста, журналіста, сценариста, дисидента, громадського діяча (1911–1987).

18 – 75 років від дня народження **Гнатюка Григорія Михайловича**, українського живописця, графіка, заслуженого художника України (1951–2012).

19 – 160 років від дня народження **Проценка Федора Даниловича**, українського театрального актора, хорового диригента, педагога, громадського діяча (1866–1942).

– 135 років від дня народження **Зленка Петра Андрійовича**, українського публіциста, редактора, бібліографа, книгознавця, педагога, громадського діяча, політв'язня радянських концтаборів (1891–1954).

– 95 років від дня народження **Горбаня Євгена Юхимовича**, українського скульптора, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–2001).

– 95 років від дня народження **Туз Валентини Порфирівни**, української театральної акторки, народної артистки України (1931–1993).

– 85 років від дня народження **Джуса Степана Петровича**, українського художника у галузі станкового та монументального живопису (вітражі, мозаїка), декоративно-ужиткового мистецтва (гобелени), народного художника України (1941–2023).

20 – 95 років від дня народження **Хмурича Теодора Мироновича**, українського хорового диригента, композитора, музиканта, педагога, заслуженого працівника культури України (1931–2014).

– 90 років від дня народження **Стадниченка Володимира Яковича**, українського публіциста, журналіста, організатора кіновиробництва, громадського, політичного і державного діяча, заслуженого журналіста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–2020).

– 85 років від дня народження **Писанка Ігоря Миколайовича**, українського кінооператора, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–2010).

– 75 років від дня народження **Пучка Віталія Георгійовича**, українського хорового диригента, композитора, педагога, культурного діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1951–2014).

21 – 120 років від дня народження **Покотила Михайла Федоровича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, народного артиста УРСР (1906–1971).

– 80 років від дня народження **Федорченка Євгена Івановича**, українського актора театру і кіно, письменника, народного артиста України (1946–2022).

22 – 140 років від дня народження **Освецимського Володимира Івановича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР (1886–1955).

– 100 років від дня народження **Данченка Олександра Григоровича**, українського графіка, педагога, громадського діяча, народного художника України (1926–1993).

– 90 років від дня народження **Шенделя Володимира Степановича**, українського графіка, народного художника України (1936–2019).

– 85 років від дня народження **Висовеня Василя Івановича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1941–2007).

23 – 100 років від дня народження **Ротенштейна Анатолія Олександровича**, українського театрального режисера, заслуженого діяча мистецтв України (1926 – 1992, за ін. даними 1990).

– 95 років від дня народження **Кохана Григорія Романовича**, українського кінорежисера, сценариста, художника, педагога, народного артиста України, лауреата Державної премії України імені Олександра Довженка (1931–2014).

– 70 років від дня смерті **Глієра Рейнгольда Моріцевича**, українського композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча німецько-польського походження, народного артиста СРСР (1875–1956).

24 – 185 років від дня народження **Ге Івана Миколайовича**, українського письменника, драматурга, актора, режисера, театального критика (1841–1893).

– 85 років від дня народження **Громовенка Павла Федоровича**, українського театального актора, майстра художнього слова, теле- та радіоведучого, педагога, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–1997).

25 – 140 років від дня народження **Крип'якевича Івана Петровича**, українського історика, книго- та джерелознавця, бібліографа, археографа, журналіста, педагога, громадського і освітнього діяча, заслуженого діяча науки УРСР (1886–1967).

– 115 років від дня народження **Шишка Сергія Федоровича**, українського живописця, народного художника СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1911–1997).

– 100 років від дня народження **Чумака Івана Михайловича**, українського скульптора, народного художника України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2004).

– 95 років від дня народження **Нещерет Тетяни Іванівни**, української театральної акторки, театрознавиці, поетеси, заслуженої артистки України (1931–2007).

26 – 155 років від дня народження **Лободи Андрія Митрофановича**, українського фольклориста, літературознавця, етнографа, педагога, історика театру (1871–1931).

– 50 років від дня народження **Романовського Валерія Станіславовича**, українського історика, культуролога, пам'яткознавця, архіво- та документознавця, музеєзнавця, етнографа, краєзнавця, бібліотекаря, педагога, учасника російсько-української війни (1976–2023).

27 – 165 років від дня народження **Василенка Онопрія Омеляновича** (псевд. – Охрім Варнак), українського поета, прозаїка, публіциста, театрального діяча (1861–1921).

– 110 років від дня народження **Ємець-Кравців Дарії-Тетяни**, української художниці, хореографки у Канаді (1916–2007).

28 – 175 років від дня народження **Підвисоцького Костя Осиповича**, українського театрального актора, режисера, драматурга (1851–1904).

– 130 років від дня народження **Бойченка Івана Васильовича**, українського графіка, живописця, педагога (за ін. даними 29.06.1896–1959).

– 80 років від дня народження **Фіалка Олега Борисовича**, українського кінорежисера, сценариста, продюсера, громадського діяча, народного артиста України (1946–2024).

– 115 років від дня смерті **Тесленка Архипа Юхимовича**, українського письменника, драматурга, етнографа, публіциста, громадсько-культурного діяча (1882–1911).

29 – 65 років від дня народження **Макаренка Германа Георгійовича**, українського диригента, музикознавця, педагога, народного артиста України, першого вітчизняного артиста, якому присвоєно почесне звання «Артист ЮНЕСКО в ім'я миру» (1961).

– 10-та річниця від дня загибелі **Сліпака Василя Ярославовича**, українського оперного співака (бас-баритон, контртенор), соліста Паризької національної опери (Франція), громадського діяча, волонтера, воїна-добровольця, учасника російсько-української війни, Героя України (1974–2016).

30 – 115 років від дня народження **Гурвич Ірини Борисівни**, української режисерки-аніматорки та сценаристки, заслуженого діяча мистецтв України (1911–1995).

– 95 років від дня народження **Климушка Бориса Євгеновича**, українського скульптора, графіка, заслуженого художника УРСР (1931–1991).

ЛИПЕНЬ

1 – 100 років від дня народження **Пелехатого Дем'яна Кузьмича**, українського диригента, педагога, народного артиста України (1926–1994).

– 90 років від дня народження **Тищенко Галини Володимирівни**, української художниці монументально-декоративного (вітражі, розписи) та декоративно-ужиткового мистецтва (гобелени), педагогині (1936–2025).

– 85 років від дня народження **Корчинського Мирослава Титовича**, українського композитора, педагога, музиканта (сопілка, баян), музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2021).

– 85 років від дня народження **Лисенка Віталія Романовича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1941–1999?).

– 70 років від дня народження **Гудзя Юрія Петровича**, українського поета, прозаїка, драматурга, публіциста, художника, філософа, мандрівника (1956–2002).

2 – 120 років від дня народження **Андрусіва Петра Стефановича**, українського живописця, графіка, педагога, громадського діяча у США (1906–1981).

– 80 років від дня народження **Леуса Віталія Миколайовича**, українського прозаїка, публіциста, журналіста, краєзнавця (1946–2017).

3 – 85 років від дня народження **Которовича Богодара Антоновича**, українського скрипаля, диригента, педагога, одного із засновників сучасної української скрипкової школи, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–2009).

– 75 років від дня народження **Бойка Вадима Григоровича**, українського поета, прозаїка, драматурга, перекладача (1951–2005).

– 65 років від дня народження **Бакірова Андрія Рінатовича**, українського театрального режисера, актора, театрального діяча, заслуженого артиста України (1961).

4 – 135 років від дня народження **Панча** (справж. – Панченко) **Петра Йосиповича**, українського прозаїка, драматурга, громадського діяча, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1891–1978).

– 90 років від дня народження **Попудренка Владилена Антоновича**, українського театрального актора, народного артиста України (1936–2017).

– 85 років від дня народження **Янівського Богдана-Юрія Ярославовича**, українського композитора, піаніста, педагога, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–2005).

6 – 130 років від дня народження **Коцюбинської Наталі Антонівни**, української мистецтвознавиці, поетеси, громадсько-політичної діячки, жертви сталінського терору (1896–1937).

7 – 125 років від дня народження **Юцевича Євгена Омеляновича**, українського композитора, диригента, педагога (1901–1988).

– 105 років від дня народження **Яцика Петра Дмитровича**, канадського бізнесмена українського походження, мецената і філантропа (1921–2001).

– 100 років від дня народження **Лапського Остапа** (справж. ім'я та по батькові – Євстахій Васильович), українського поета, перекладача, літературознавця, публіциста, громадського діяча у Польщі, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1926–2012).

– 100 років від дня народження **Міщенко Фросини Іванівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (гончарство), педагогині, заслуженого майстра народної творчості України (1926–2021).

– 100 років від дня народження **Сапелкіна Валентина Івановича**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого артиста України (1926–2009).

8 – 130 років від дня народження **Богаченка** (справж. – Зубарєв) **Івана Васильовича**, українського театрального актора, режисера, заслуженого артиста УРСР (1896–1981).

– 105 років від дня народження **Литовченка Івана Семеновича**, українського художника декоративно-ужиткового (художнє ткацтво) та монументально-декоративного мистецтва (мозаїчні панно), заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1921–1996).

– 100 років від дня народження **Коменданта Юрія Сергійовича**, українського живописця, графіка, заслуженого художника України (1926–2009).

9 – 130 років від дня народження **Кудрицького Павла Михайловича**, українського театрального актора та режисера (1896–1926).

– 90 років від дня народження **Ластовецького Миколи Миколайовича**, українського театрального актора, народного артиста України (1936–2023).

10 – 150 років від дня народження **Садовського Івана Івановича**, українського театрального актора, народного артиста УРСР (1876–1948).

– 140 років від дня народження **Ординського Петра Францовича**, українського співака (баритон), громадського діяча у США (1886–1973).

– 130 років від дня народження **Годкевича Михайла Абрамовича**, українського бібліографа, книго- та бібліотекознавця, педагога (1896–1941).

– 90 років від дня народження **Пилипчука Ростислава Ярославовича**, українського театрознавця, літературознавця, історика культури, архівіста, джерелознавця, педагога, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2014).

– 90 років від дня народження **Сергєєва Валентина Дмитровича**, українського живописця, графіка, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2022).

11 – 130 років від дня народження **Дольницького Зенона-Любомира Кириловича**, українського оперного та камерного співака (драматичний баритон), педагога (1896–1976).

– 90 років від дня народження **Винокурова Семена Пилиповича**, українського режисера театру і кіно, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2020).

13 – 95 років від дня народження **Більського Едуарда Антоновича**, українського архітектора, педагога, заслуженого архітектора України (1931–2016).

15 – 110 років від дня народження **Подерв'янського Сергія Павловича**, українського живописця, графіка, педагога, народного художника України (1916–2006).

17 – 180 років від дня народження **Миклухо-Маклая (Миклуха) Миколи Миколайовича**, видатного мандрівника українського походження (походив з козацького роду Миклух), антрополога, етнографа, географа, публіциста, гуманіста, дослідника народів Південно-Східної Азії, Австралії й Океанії, автора близько 160 наукових праць (1846–1888).

– 155 років від дня народження **Колесси Філарета Михайловича**, українського етнографа, фольклориста, літературо- та музикознавця, композитора, громадського діяча, засновника українського етнографічного музикознавства (1871–1947).

– 90 років від дня народження **Нікітіна Петра Івановича**, українського театрального актора, народного артиста України (1936–2005).

– 85 років від дня народження **Шакало Володимира Петровича**, українського актора театру і кіно, заслуженого артиста України (1941–2016).

– 55 років від дня народження **Швачки Анжеліни Олексіївни**, української оперної та камерної співачки (мецо-сопрано), педагогині, народної артистки України, лауреатки Національної премії України імені Тараса Шевченка (1971).

19 – 85 років від дня народження **Чухліба Василя Васильовича**, українського письменника, журналіста, літературознавця, редактора, громадського діяча (1941–1997).

– 60 років від дня народження **Дзюби (Мурзенко) Тетяни Анатоліївни**, української письменниці, літературознавиці, журналістки, перекладачки, педагогині (1966).

20 – 125 років від дня народження **Борисова Валентина Тихоновича**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1901–1988).

– 115 років від дня народження **Кучера Василя Степановича**, українського письменника, сценариста, журналіста (1911–1967).

– 75 років від дня народження **Сапона Володимира Миколайовича**, українського письменника, журналіста, краєзнавця, заслуженого журналіста України (1951–2017).

21 – 120 років від дня народження **Теліги Олени Іванівни**, української поетеси, публіцистки, літературної критикині, громадської та політичної діячки (1906–1942).

– 100 років від дня народження **Ніколаєвої Олени Петрівни**, української театральної акторки, першої дикторки Українського телебачення (1926–2009).

– 95 років від дня народження **Гнедаша Вадима Борисовича**, українського диригента, педагога, народного артиста України (1931–2021).

– 55 років від дня народження **Васяновича Валентина Миколайовича**, українського кінорежисера, оператора, сценариста, продюсера, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка та Державної премії України імені Олександра Довженка (1971).

– 85 років від дня смерті **Лепкого Богдана** (повне ім'я – Богдан Теодор Нестор) **Сильвестровича**, українського письменника, літературознавця, перекладача, історика літератури, видавця, художника, педагога, громадського та культурного діяча (1872–1941).

22 – 135 років від дня народження **Пилипенка Сергія Володимировича**, українського прозаїка, байкаря, літературного критика, редактора, громадського діяча, представника Розстріляного відродження, жертви сталінського терору (1891–1934).

23 – 160 років від дня народження **Карбульки Йосифа** (Йозеф) **Йосифовича**, українського скрипаля, композитора, диригента, педагога чеського походження (1866–1920).

– 75 років від дня народження **Наконечного Валерія Павловича**, українського актора театру і кіно, заслуженого артиста України (1951–2011).

24 – 80 років від дня народження **Бровуна Марка Матвійовича**, українського театрального режисера, громадського діяча, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1946–2012).

25 – 160 років від дня народження **Левицького Модеста Пилиповича**, українського письменника, публіциста, перекладача, композитора, мовознавця, педагога, культурно-освітнього і державного діяча, дипломата (1866–1932).

– 105 років від дня народження **Сороки Аркадія Васильовича**, українського живописця, народного художника України (1921–2010).

– 100 років від дня народження **Денисенка Леоніда Дмитровича**, українського та австралійського графіка, іконописця, педагога, громадського діяча, винахідника-новатора графічної техніки "літерографія" (1926–2020).

– 95 років від дня народження **Соболєва Фелікса Михайловича**, українського кінорежисера-документаліста, одного з творців і лідера «київської школи наукового кіно», заслуженого діяча мистецтв УРСР (1931–1984).

26 – 95 років від дня народження **Дзюби Івана Михайловича**, українського літературознавця, публіциста, літературного критика та редактора, сценариста, громадського, політичного і державного діяча, активного учасника руху за незалежність України, Героя України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка та Державної премії України в галузі науки і техніки (1931–2022).

27 – 95 років від дня народження **Рибачук Ади Федорівни**, української художниці-монументалістки, графікині, живописиці, скульпторки, письменниці, сценаристки (1931–2010).

– 90 років від дня народження **Гурського Анатолія Івановича**, українського театрального актора, народного артиста України (1936–2018).

– 90 років від дня народження **Мельникова Жана Олександровича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, педагога, народного артиста України (1936–2021).

28 – 125 років від дня народження **Романівської Марії Михайлівни**, української письменниці, драматургині, казкарки, журналістки, сценаристки, педагогині, громадської діячки (1901–1983).

– 90 років від дня народження **Косинова Олександра Павловича**, українського кінорежисера-документаліста, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–2005).

– 80 років від дня народження **Слабошпицького Михайла Федотовича**, українського літературознавця, письменника, публіциста, літературного критика, журналіста, видавця, громадського діяча, заслуженого працівника культури України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1946–2021).

30 – 165 років від дня народження **Яновської Любові Олександрівни**, української письменниці, драматургині, громадської і політичної діячки (1861–1933).

– 150 років від дня смерті **Сошенка Івана Максимовича**, українського живописця, іконописця, педагога, одного з найближчих друзів Т. Г. Шевченка, який взяв активну участь у його визволенні з кріпацтва (1807 – за ін. даними 31.07.1876).

31 – 95 років від дня народження **Віккерса Роберта Борисовича**, українського письменника, драматурга, сценариста, актора, журналіста, радіоведучого (1931–2000).

– 90 років від дня народження **Волошинова Олега Васильовича**, українського живописця, педагога, заслуженого художника України (1936–2020).

– 80 років від дня народження **Шевченка Володимира Дмитровича**, українського артиста цирку (акробат, дресирувальник хижаків), режисера, педагога, народного артиста СРСР (1946–2012).

СЕРПЕНЬ

1 – 110 років від дня народження **Гутмана Григорія Петровича**, українського скульптора, живописця, графіка, педагога (1916–1975).

– 110 років від дня народження **Гутянського Степана Корнійовича**, українського історика, дослідника історії культури України, бібліотеко- та бібліографознавця, заслуженого працівника культури УРСР (1916–1979).

2 – 150 років від дня народження **Слободянюка-Подольна Степана Івановича**, українського живописця, педагога (1876–1932).

– 100 років від дня народження **Козел-Чорної Марії Романівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), педагогині, заслуженого майстра народної творчості України (1926–2011).

– 90 років від дня народження **Пресич Маргарити Олександрівни**, української акторки театру і кіно, заслуженої артистки України (1936–2011).

– 85 років від дня народження **Балана Івана Дмитровича**, українського живописця, графіка, педагога, заслуженого художника України (1941–2025).

3 – 90 років від дня народження **Мороз Таїсії Володимирівни**, української оперної та камерної співачки (лірико-колоратурне сопрано), педагогині, заслуженої артистки України (1936–2004).

4 – 165 років від дня народження **Зіньківського Трохима Аврамовича**, українського письменника, фольклориста, публіциста, перекладача, громадського діяча (1861–1891).

– 140 років від дня народження **Зданевича Бориса Івановича**, українського книгознавця, бібліографа, бібліотекознавця, мовознавця, перекладача, сходознавця (1886–1966).

– 95 років від дня народження **Митницького Едуарда Марковича**, українського театрального режисера, педагога, театрального діяча, засновника Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра, народного артиста України (1931–2018).

– 75 років від дня народження **Єрмоленка Павла Васильовича**, українського оперного та камерного співака (баритон), артиста оперети, заслуженого артиста України (1951–2020).

– 60 років від дня народження **Лазорка Дмитра Олексійовича**, українського театрального режисера, педагога (1966–2009).

5 – 160 років від дня народження **Леонтовича Володимира Миколайовича**, українського письменника, літературного критика, видавця, правника, громадсько-культурного, політичного та державного діяча, мецената (1866–1933).

– 80 років від дня народження **Постнікова Володимира Михайловича**, українського театрального актора, майстра художнього слова, заслуженого артиста України (1946–2025).

– 65 років від дня народження **Дядюри Миколи Володимировича**, українського диригента, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1961).

6 – 140 років від дня народження **Бондарчука Степана Корнійовича**, українського театрального актора, режисера, драматурга, театрального критика (1886–1970).

7 – 150 років від дня народження **Крюгер-Прахової Анни Августівни**, української художниці-живописиці, педагогині (1876–1962).

– 120 років від дня народження **Левицького Леопольда Івановича**, українського графіка, живописця, скульптора, педагога, одного з фундаторів вітчизняного графічного дизайну та реклами, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1906–1973).

– 120 років від дня народження **Миллого Дезидерія**, словацького живописця, графіка, мистецтвознавця, педагога українського (лемківського) походження, народного художника ЧССР (1906–1971).

– 105 років від дня народження **Задорожного Івана-Валентина Феодосійовича**, українського художника-монументаліста, живописця, графіка, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1921–1988).

8 – 75 років від дня народження **Вівташа Юрія Сергійовича**, українського письменника, художника, правозахисника, учасника руху опору 1970–1980-х рр. XX ст., співзасновника журналу «Пороги» (1951–2023).

9 – 140 років від дня народження **Заклинського Богдана Романовича**, українського письменника, публіциста, літературознавця, етнографа, фольклориста, педагога (1886–1946).

10 – 85 років від дня народження **Лубківського Романа Мар'яновича**, українського поета, публіциста, перекладача, культуролога, державного і громадського діяча, дипломата, заслуженого діяча мистецтв України, заслуженого діяча культури Польщі, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–2015).

11 – 170 років від дня народження **Химиченка Олександра Васильовича**, українського флейтиста, педагога (1856–1948).

– 100 років від дня народження **Баб'яка Петра Григоровича**, українського літературознавця, бібліографа, архівіста, біографіста, журналіста (1926–2011).

12 – 195 років від дня народження **Блаватської Олени Петрівни** (уроджена Гелена фон Ган), всесвітньо відомої письменниці, публіцистки, філософині, мандрівниці, яка народилася в м. Катеринославі (нині м. Дніпро), дослідниці стародавніх вчень та духовних традицій, засновниці Міжнародного Теософського товариства (1831–1891).

14 – 135 років від дня народження **Анастазієвського Миколи**, українського та американського художника, мистецтвознавця, педагога, громадського діяча (1891–1974).

– 135 років від дня народження **Ватулі Олексія Михайловича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР, одного із

засновників Молодого театру та Українського драмтеатру ім. І. Франка в м. Києві (1891–1955).

– 75 років від дня народження **Пилипчака Василя Григоровича**, українського валторніста, композитора, диригента, педагога, заслуженого артиста України (1951–2025).

16 – 130 років від дня народження **Карабінович Аполлінарії** (сценічне ім'я – Люся Барвінок), української театральної акторки, режисерки, педагогині, театрально-громадської діячки у США (1896–1971).

18 – 190 років від дня народження **Кониського Олександра Яковича**, українського письменника, публіциста, перекладача, видавця, лексикографа, педагога, правознавця, громадського діяча, автора слів духовного гімну України «Молитва за Україну» (1836–1900).

– 85 років від дня народження **Івка Валерія Микитовича**, українського домриста, композитора, диригента, педагога, заслуженого артиста України (1941–2022).

– 80 років від дня народження **Мелеця Ярослава Антоновича**, українського театрального актора, заслуженого артиста України (1946–2022).

– 70 років від дня народження **Герасим'юка Василя Дмитровича**, українського поета, сценариста, журналіста, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1956).

19 – 155 років від дня народження **Лопатинського Ярослава Йосиповича**, українського композитора, громадського діяча (1871–1936).

– 105 років від дня народження **Зуляка Василя Олександровича**, українського виконавця на народних музичних інструментах, майстра з виготовлення, реставрації, реконструкції та вдосконалення українських народних музичних інструментів, диригента, заслуженого працівника культури України (1921–1992).

– 65 років від дня народження **Целюха Степана Андрійовича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1961–2023).

20 – 105 років від дня народження **Зарудного Миколи Яковича**, українського драматурга, прозаїка, сценариста, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1921–1991).

– 85 років від дня народження **Олендера Віктора Петровича**, українського кінорежисера-документаліста, сценариста, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії України імені Олександра Довженка (1941–2020).

– 80 років від дня народження **Цюпи Наталії Петрівни**, української співачки (контральто), педагогині, народної артистки України (1946–1924).

21 – 115 років від дня народження **Чичкана Леоніда Ілліча**, українського живописця, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (за ін. даними 02.08.1911–1977).

– 75 років від дня народження **Висіч Наталії Дмитрівни**, української органістки, педагогині, музично-громадської діячки, заслуженої артистки України (1951–2013).

22 – 125 років від дня народження **Кемпе Лавра** (Лаврентій) **Гнатовича**, українського актора, режисера, театрального діяча в Австрії та Канаді (1901–1981).

– 80 років від дня народження **Нагурного Дмитра Васильовича**, українського живописця, графіка, монументаліста, заслуженого художника України (1946–2019).

– 60 років від дня народження **Сумської Ольги В'ячеславівни**, української акторки театру, кіно та дубляжу, телеведучої, громадської діячки, народної артистки України, лауреатки Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1966).

23 – 95 років від дня народження **Черкаського Давида Яновича**, українського художника-аніматора та режисера, сценариста, народного артиста України (1931–2018).

– 55 років від дня народження **Зюбіної Римми Анатоліївни**, української акторки театру і кіно, телеведучої, громадської діячки, волонтерки (1971).

24 – 115 років від дня народження **Ключарьова Ігоря Володимировича**, українського банджиста, композитора, музичного редактора, диригента, звукооператора (1911 – 1995, за ін. даними 1996).

25 – 80 років від дня народження **Рожка Володимира Івановича**, українського хорового диригента, науковця, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1946–2020).

26 – 130 років від дня народження **Гурфінкеля Володимира Яковича**, українського диригента, кларнетиста, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1896–1978).

– 95 років від дня народження **Вітковського Лева Івановича**, українського живописця, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1931–2008).

– 90 років від дня народження **Шевчука Василя Федоровича**, українського художника декоративно-ужиткового мистецтва (різьблення по дереву), заслуженого художника України (1936–2018).

27 – 170 років від дня народження та 110 років від дня смерті **Франка Івана Яковича**, українського поета, прозаїка, драматурга, літературного критика, публіциста, перекладача, видавця, науковця, громадського і політичного діяча (1856–28.05.1916).

– 100 років від дня народження **Жугана Володимира Олександровича**, українського живописця, заслуженого художника України (1926–2008).

– 85 років від дня народження **Ступки Богдана Сильвестровича**, українського актора театру і кіно, державного діяча, народного артиста СРСР, Героя України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка та Державної премії України імені Олександра Довженка (1941–2012).

28 – 85 років від дня народження **Плішки Павла** (Пол), американського оперного співака (бас) українського походження, популяризатора української музики та пісень (1941–2025).

29 – 120 років від дня народження **Баляса Володимира Олексійовича**, українського живописця, графіка, скульптора, педагога у Канаді та США (1906–1980).

– 95 років від дня народження **Бесфамільнова Володимира Володимировича**, українського баяніста, педагога, народного артиста України (1931–2017).

– 90 років від дня народження **Уманського Генріха Морицовича**, українського художника-постановника анімаційних фільмів, заслуженого художника України (1936–2022).

– 80 років від дня народження **Ковача Івана Андрійовича**, українського письменника, перекладача, редактора в Румунії (1946–2023).

– 65 років від дня смерті **Тютюнника Григорія Михайловича**, українського письменника, журналіста, публіциста, педагога, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1920–1961).

30 – 85 років від дня народження **Волошина Миколи Григоровича**, українського режисера театральних та циркових вистав, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2019).

31 – 130 років від дня народження **Новицької Марії Олексіївни**, української мистецтвознавиці, археологині, етнографки, музеєзнавиці, репресованої (1896–1965).

ВЕРЕСЕНЬ

1 – 145 років від дня народження **Шиповича Миколи Антоновича**, українського музичного критика, мистецтвознавця, композитора (1881–1944).

– 100 років від дня народження **Губарева Олександра Івановича**, українського графіка, живописця, народного художника України (1926–2021).

– 90 років від дня народження **Мерзлікіна Миколи Івановича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1936–2006).

2 – 215 років від дня народження **Вагилевича Івана Миколайовича**, українського поета, фольклориста, філолога, етнографа, священника, громадського та культурного діяча (1811–1866).

– 170 років від дня народження **Василя Лукича** (справж. – Левицький Володимир Лукич), українського публіциста, видавця, редактора, літературознавця, бібліографа, правника, культурно-громадського діяча (1856–1938).

– 100 років від дня народження **Кричевської-Росандіч Катерини Василівни**, української та американської художниці, меценатки, діячки української діаспори у США, заслуженого діяча мистецтв України (1926–2021).

– 80 років від дня народження **Крима Анатолія Ісаковича**, українського прозаїка, драматурга, сценариста, заслуженого діяча мистецтв України (1946).

3 – 165 років від дня народження **Беркоса Михайла Андрійовича**, українського живописця, педагога, культурного діяча грецького походження (1861–1919).

– 125 років від дня народження **Коцюбинського Романа Михайловича**, українського культурно-освітнього діяча, жертви сталінських репресій (1901–1937).

6 – 90 років від дня народження **Климова Анатолія Петровича**, українського живописця, графіка, педагога, заслуженого художника України (1936–2017).

– 60 років від дня народження **Іващишина Маркіяна Йосиповича**, українського культурного, громадського і політичного діяча, підприємця, одного із засновників Мистецького об'єднання «Дзига» в м. Львові (1966–2019).

8 – 130 років від дня народження **Соколовського Олександра Олександровича**, українського письменника-романіста доби Розстріляного відродження, громадського діяча, жертви сталінських репресій (1896–1938).

9 – 80 років від дня народження **Бровкіна Анатолія Григоровича**, українського бібліотекознавця, книгознавця, бібліографа, заслуженого працівника культури України (1946–2020).

– 50 років від дня народження **Керпатенка Юрія Леонідовича**, українського диригента, баяніста, розстріляного російськими загарбниками під час окупації Херсонщини (1976–2022).

10 – 235 років від дня смерті **Григоровича-Барського Івана Григоровича**, українського архітектора, славетного майстра українського бароко (1713–1791).

– 85 років від дня смерті **Донця Михайла Івановича**, українського оперного і камерного співака (бас), педагога, режисера, музично-громадського діяча, корифея національного театру, народного артиста УРСР, жертви сталінського терору (1883–1941).

11 – 80 років від дня народження **Криволапа Анатолія Дмитровича**, українського живописця, культурно-громадського діяча, волонтера, благодійника, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1946).

12 – 95 років від дня народження **Дзьобана Олександра Онуфрійовича**, українського історика, бібліографа, архівіста, археографа, літературознавця, журналіста (1931–2022).

14 – 120 років від дня народження **Пашенка Олександра Софоновича**, українського графіка, педагога, народного художника УРСР (1906–1963).

– 80 років від дня народження **Цимбал Тетяни Василівни**, української дикторки і ведучої програм телебачення, педагогині, громадської діячки, народної артистки України (1946).

15 – 80 років від дня народження **Бородая Олександра Андрійовича**, українського живописця, графіка, емальєра, заслуженого художника України (1946–2019).

– 80 років від дня народження **Корсака Івана Феодосійовича**, українського письменника, публіциста, редактора, громадського діяча, заслуженого журналіста України (1946–2017).

16 – 90 років від дня народження **Криволапова Михайла Олександровича**, українського вченого-мистецтвознавця, педагога, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України, заслуженого діяча культури Польщі (1936–2020).

17 – 125 років від дня народження **Глуценка Миколи Петровича**, українського живописця, графіка, громадського діяча, народного художника СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1901–1977).

18 – 185 років від дня народження **Драгоманова Михайла Петровича**, українського публіциста, історика, філософа, економіста, літературознавця, фольклориста, педагога, громадського та політичного діяча (1841–1895).

– 90 років від дня народження **Круглова Веаніра Івановича**, українського артиста балету, педагога, народного артиста України (1936–2015).

– 80 років від дня народження **Веркіної Тетяни Борисівни**, української піаністки, співачки, педагогині, громадської діячки, народної артистки України (1946–2022).

19 – 185 років від дня народження **Вахнянина Анатолія (Наталь) Климентовича**, українського композитора, хорового диригента, письменника, педагога, громадського діяча (1841–1908).

– 150 років від дня народження **Горовиця Олександра Йоахимовича**, українського піаніста, педагога, музичного критика (1876–1927).

– 130 років від дня народження **Калина Володимира Івановича**, українського театрального актора, режисера, балетмейстера (1896–1923).

– 85 років від дня народження **Попкова Володимира Михайловича**, українського кінорежисера, сценариста, актора, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2007).

20 – 165 років від дня народження **Пачовського Михайла Івановича**, українського письменника, педагога, фольклориста, композитора-аматора, громадського діяча (1861–1933).

– 130 років від дня народження **Демчука Теофіля Семеновича**, українського театрального актора, педагога, історика театру, театрального діяча (1896–1992).

– 115 років від дня народження **Божія Михайла Михайловича**, українського живописця, громадського діяча, народного художника СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1911–1990).

– 115 років від дня народження **Нагнибіди Миколи Львовича**, українського поета, перекладача, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1911–1985).

– 90 років від дня народження **Сікало Юрія Івановича**, українського режисера лялькового театру, педагога, народного артиста України, заслуженого діяча культури Польщі (1936–2017).

21 – 145 років від дня народження **Бушен Алли Дмитрівни**, української художниці декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), педагогині (1881–1954).

– 90 років від дня народження **Макаренка Олексія Дмитровича**, українського художника, майстра народного декоративного розпису, педагога, заслуженого майстра народної творчості України (1936–2005).

– 90 років від дня народження **Мірошніченка Віктора Панасовича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, педагога, народного артиста України (1936–2001).

23 – 140 років від дня народження **Зайцева Павла Івановича**, українського вченого-літературознавця, історика літератури, громадського та політичного діяча, одного з провідних шевченкознавців ХХ ст. (1886–1965).

– 80 років від дня народження **Гримальської (Стратієнко) Тамари Миколаївни**, української дикторки і ведучої програм телебачення, педагогині, народної артистки України (1946).

24 – 210 років від дня народження **Чалого Михайла Корнійовича**, українського культурно-громадського діяча, педагога, літератора, першого біографа Т. Г. Шевченка (1816–1907).

25 – 75 років від дня народження **Єфименко (Єфіменко) Людмили Пилипівни**, української кіноакторки, режисерки, сценаристки, педагогині, народної артистки України (1951).

26 – 175 років від дня народження **Калачевського** (Колачевський) **Михайла Миколайовича**, українського композитора, піаніста, громадського діяча, юриста, автора першої української симфонії (1851–1907).

– 125 років від дня народження **Скляренка Семена Дмитровича**, українського прозаїка, публіциста, журналіста, перекладача (1901–1962).

– 100 років від дня народження **Овчаренка Іллі Пантелійовича**, українського скульптора, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–1978).

– 90 років від дня народження **Пронюка Євгена Васильовича**, українського філософа, діяча українського національного руху, автора та поширювача самвидаву, засновника та голови Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, громадського та політичного діяча, Героя України (1936–2023).

27 – 130 років від дня народження **Бойчука Тимофія** (Тимко) **Львовича**, українського живописця-монументаліста, графіка (1896–1922).

28 – 100 років від дня народження **Кривавича Дмитра Петровича**, українського скульптора, мистецтвознавця, педагога, народного художника України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2005).

– 70 років від дня смерті **Остапа Вишні** (справж. – Губенко Павло Михайлович), українського письменника, новеліста, класика сатиричної прози ХХ ст., репресованого (1889–1956).

30 – 155 років від дня народження **Кузневича Григорія Микитовича**, українського скульптора, майстра монументально-декоративної скульптури (1871–1948).

– 130 років від дня народження **Барнича Ярослава Васильовича**, українського композитора, диригента, педагога, скрипаля, громадського діяча, основоположника модерної української оперети (1896–1967).

– 100 років від дня народження **Бабенко Надії Несторівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (килимарство, художня вишивка), педагогині, заслуженого майстра народної творчості України, лауреатки Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2009).

– 100 років від дня народження **Огнєвого Костянтина Дмитровича**, українського оперного і естрадного співака (ліричний тенор), педагога, народного артиста України (1926–1999).

ЖОВТЕНЬ

2 – 135 років від дня народження **Бокшая Йосипа Йосиповича**, українського живописця, педагога, народного художника СРСР, одного з основоположників сучасної малярської школи на Закарпатті (1891–1975).

– 135 років від дня народження **Филиповича Павла Петровича**, українського поета, літературознавця, перекладача, педагога, представника Розстріляного відродження, жертви сталінського терору (1891–1937).

– 120 років від дня народження **Івана Багряного** (справж. – Лозов'ягін Іван Павлович), українського поета, прозаїка, драматурга, публіциста, журналіста, громадського та політичного діяча, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1906–1963).

– 120 років від дня народження **Таршина** (справж. – Белоусов) **Олексія Михайловича**, українського актора театру і кіно, народного артиста УРСР (1906–1986).

3 – 145 років від дня народження **Возняка Михайла Степановича**, українського літературознавця, засновника франкознавства, мовознавця, бібліографа, фольклориста, педагога, громадського діяча (1881–1954).

4 – 135 років від дня народження **Юрія Клена** (справж. – Бурггардт Освальд-Еккард Федорович), українського поета, прозаїка, літературознавця, перекладача, педагога (1891–1947).

– 85 років від дня смерті **Трублаїні** (справж. – Трублаєвський) **Миколи Петровича**, українського прозаїка, публіциста, журналіста (1907–1941).

5 – 120 років від дня народження **Юрія Вухналя** (справж. – Ковтун Іван Дмитрович), українського письменника-гумориста і сатирика доби Розстріляного відродження, громадського діяча, жертви сталінських репресій (1906–1937).

– 85 років від дня народження **Скуратівського Вадима Леонтійовича**, українського культуролога, мистецтвознавця, кінокритика, літературознавця, публіциста, педагога, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1941).

– 80 років від дня народження **Дуди Анатолія Івановича**, українського оперного співака (ліричний тенор), педагога, народного артиста України (1946–2020).

– 75 років від дня народження **Ганоцького Василя Леонтійовича**, українського живописця, педагога, народного художника України (1951–2023).

6 – 150 років від дня народження **Єфремова Сергія Олександровича**, українського публіциста, літературознавця, літературного критика, одного з творців української журналістики, громадсько-політичного і державного діяча, жертви сталінських репресій (1876–1939).

– 145 років від дня народження **Кочерги Івана Антоновича**, українського драматурга, театрального і літературного критика, публіциста, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1881–1952).

– 100 років від дня народження **Краснощока Леонтія Антоновича**, українського віолончеліста, педагога, заслуженого артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–1996).

8 – 180 років від дня народження **Біликовського Івана Симеоновича**, українського композитора-самоука, хорового диригента, педагога, музичного та громадського діяча (1846–1923).

– 110 років від дня народження **Булавицького Олексі Васильовича**, українського живописця, педагога, громадського діяча в США (1916–2001).

– 90 років від дня народження **Безгіна Ігоря Дмитровича**, українського театрознавця, вченого, педагога, організатора театральної справи, громадського і державного діяча, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1936–2014).

9 – 100 років від дня народження **Філатова Костянтина Володимировича**, українського живописця, педагога, заслуженого художника України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2006).

– 85 років від дня народження **Павлова Євгена Федоровича**, українського живописця, графіка, художника-монументаліста (мозаїка, декоративні рельєфи), заслуженого художника України (1941–2020).

11 – 115 років від дня народження **Гончаренка Петра Федоровича**, українського бандуриста, композитора, конструктора та майстра бандур, педагога, музичного та громадського діяча в США, заслуженого артиста України (1911, за ін. даними 11.12.1910–2000).

– 100 років від дня народження **Ганжі Людмили Степанівни**, української художниці декоративно-ужиткового мистецтва (художній текстиль; 1926–2005).

– 90 років від дня народження **Женченка Віктора Васильовича**, українського співака (бас), поета, перекладача, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2021).

12 – 120 років від дня народження **Лисенка Михайла Григоровича**, українського скульптора, педагога, народного художника СРСР (1906–1972).

– 80 років від дня народження **Кустова Сергія Павловича**, українського актора театру і кіно, письменника, народного артиста України (1946–2023).

– 60 років від дня смерті **Юри-Барвінської Феодосії Андріївни**, української акторки театру і кіно, народної артистки УРСР (1899–1966).

13 – 130 років від дня народження **Вовк Наталії Юхимівни**, української майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художнє ткацтво), педагогині, майстра народного мистецтва УРСР (1896–1970).

14 – 120 років від дня народження **Білинника Петра Сергійовича**, українського оперного і камерного співака (ліричний тенор), народного артиста СРСР (1906–1998).

– 100 років від дня народження **Холоменюка Івана Олександровича**, українського живописця, громадського діяча, народного художника України (1926–2008).

– 80 років від дня народження **Клименка Івана Пилиповича**, українського театрального актора, народного артиста України (1946–2010).

– 65 років від дня народження **Ройтбурда Олександра Анатолійовича**, українського художника, культурного та громадського діяча (1961–2021).

15 – 130 років від дня народження **Ковжуна Павла Максимовича**, українського графіка, живописця, мистецтвознавця, громадського діяча (1896–1939).

– 105 років від дня народження **Луценка Дмитра Омеляновича**, українського поета-пісняра, журналіста, заслуженого діяча мистецтв УРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1921–1989).

16 – 250 років від дня народження **Марковича (Маркевич) Якова Михайловича**, українського історика, етнографа, фольклориста, громадсько-політичного діяча (1776–1804).

– 155 років від дня народження **Мосіна Олександра Григоровича**, українського оперного і камерного співака (лірико-драматичний тенор), заслуженого артиста Республіки (1871–1929).

– 50 років від дня народження **Неліпи Максима Володимировича**, українського актора, телеведучого, шоумена, військовослужбовця ЗСУ, учасника російсько-української війни (1976–2025).

17 – 330 років від дня народження **Марковича Якова Андрійовича**, українського письменника-мемуариста, перекладача, державного діяча Гетьманщини (1696–1770).

– 90 років від дня народження **Драча Івана Федоровича**, українського поета, драматурга, перекладача, сценариста, громадського та політичного діяча, Героя України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–2018).

18 – 130 років від дня народження **Страхова (справж. – Браславський) Адольфа Йосиповича**, українського скульптора, графіка, педагога, народного художника УРСР (1896–1979).

19 – 120 років від дня народження **Воскрекасенка Сергія Іларіоновича**, українського поета, сатирика і гумориста, журналіста, перекладача (1906–1979).

20 – 85 років від дня народження **Жмуденка Віталія Івановича**, українського оперного та камерного співака (баритон), педагога, заслуженого артиста України (1941–2021).

– 60 років від дня смерті **Носача Павла Варламовича**, українського кобзаря, бандуриста, композитора, автора пісень (1890–1966).

21 – 170 років від дня народження **Калішевського Якова Степановича**, українського хорового диригента, композитора, співака (баритон), педагога (1856–1923).

– 80 років від дня народження **Бордакова Юрія Вікторовича**, українського кінооператора, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1946–2024).

– 100 років від дня смерті **Лотоцького Лева Антоновича** (псевд. – Лео Буш), українського поета, прозаїка, драматурга, народного вчителя (1850–1926).

22 – 170 років від дня народження **Зубрицького Михайла Івановича**, українського етнографа, фольклориста, педагога, історика, священника, громадського та культурно-освітнього діяча (1856–1919).

– 125 років від дня народження **Міхневича Петра Герасимовича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1901–1993).

– 85 років від дня народження **Олексенка Степана Степановича**, українського актора театру і кіно, народного артиста СРСР (1941–2006).

23 – 160 років від дня народження **Лісовського Леоніда Леонідовича**, українського композитора, піаніста, диригента, музикознавця, педагога, перекладача, музично-громадського діяча (1866–1934).

25 – 165 років від дня народження **Чижикова Луки Олексійовича**, українського бібліографа, книгознавця, краєзнавця, бібліофіла (1861–1924).

– 120 років від дня народження **Колесси-Залеської Дарії Філаретівни**, української піаністки, педагогині (1906–1999).

– 100 років від дня народження **Корбача Івана Михайловича**, українського письменника, журналіста, краєзнавця, громадського діяча (1926–2014).

– 65 років від дня народження **Присяжнюка Миколи Васильовича**, українського композитора, співака, режисера, культурно-громадського діяча, заслуженого працівника культури України (1961–2016).

26 – 125 років від дня народження **Норда** (справж. – Левін) **Бенедикта Наумовича**, українського театрального режисера, педагога, народного артиста УРСР (1901–1965).

27 – 170 років від дня народження **Кипріяна Івана**, українського хорового диригента, композитора, музикознавця, священника, громадсько-політичного і церковного діяча, жертви комуністичного режиму (1856–1924).

– 85 років від дня народження **Мошика Миколи Григоровича**, українського бандуриста, кобзаря, композитора, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1941–2021).

28 – 275 років від дня народження **Бортнянського Дмитра Степановича**, українського композитора, співака, диригента, педагога, одного з перших українських музикантів європейського рівня (1751–1825).

– 125 років від дня народження **Покровського Миколи Дмитровича**, українського диригента, педагога, народного артиста УРСР (1901–1985).

– 90 років від дня народження **Віктюка Романа Григоровича**, українського театрального режисера, актора, педагога, народного артиста України та Росії (1936–2020).

– 90 років від дня народження **Станішевського Юрія Олександровича**, українського театрознавця, педагога, культурно-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2009).

29 – 75 років від дня народження **Гаврилюка Ярослава Дмитровича**, українського актора театру і кіно, народного артиста України (1951–2021).

– 65 років від дня народження **Горбунова Олексія Сергійовича**, українського актора театру і кіно, співака, музиканта, народного артиста України (1961).

30 – 160 років від дня народження **Гарматія Луки Васильовича**, українського етнографа, фольклориста, педагога, громадського та культурного діяча (1866–1924).

– 145 років від дня народження **Шаронова Михайла Андрійовича**, українського живописця, графіка, педагога, колекціонера, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1881–1957).

– 115 років від дня народження **Крука Григорія Яковича**, українського скульптора та графіка у Німеччині (1911–1988).

ЛИСТОПАД

1 – 175 років від дня народження **Манжури Івана Івановича**, українського поета, фольклориста, етнографа, журналіста, лексикографа, перекладача, історика, соціолога (1851–1893).

– 165 років від дня народження **Дніпрової Чайки** (справж. – Василевська-Березіна Людмила Олексіївна), української письменниці, фольклористки, педагогині, громадської діячки (1861–1927).

– 155 років від дня народження **Симоненка Дем'яна Гавриловича**, українського кобзаря-сліпця (1871–1948).

2 – 135 років від дня народження **Маркуша Олександра Івановича**, українського письменника, педагога, фольклориста, видавця, перекладача (1891–1971).

– 80 років від дня народження **Харченка Олеса** (Олександр) **Миколайовича**, українського співака (ліричний тенор), культурного та громадського діяча, волонтера, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1946).

3 – 80 років від дня народження **Остапенка Дмитра Івановича**, українського державного та культурного діяча, музиканта (домра), педагога, народного артиста України (1946).

4 – 145 років від дня народження **Певного Олександра Герасимовича**, українського драматичного актора, співака, жертви сталінського терору (1881–1937).

– 85 років від дня народження **Васкана Василя Васильовича**, українського поета, громадського діяча, заслуженого працівника культури України (1941–2023).

– 80 років від дня народження **Равицького Ігоря Миколайовича**, українського театрального режисера, актора театру і кіно, народного артиста України (1946–2017).

5 – 85 років від дня народження **Дроботюка Бориса Івановича**, українського графіка, живописця, педагога, заслуженого художника України (1941–2020).

6 – 215 років від дня народження **Шашкевича Маркіяна Семеновича**, українського прозаїка, поета-зачинателя нової української літератури в Галичині, фольклориста, перекладача, священника, релігійного та культурно-громадського діяча, натхненника національного пробудження Галичини (1811–1843).

– 100 років від дня народження **Клименка Михайла Даниловича**, українського поета-лірика, одного з перших, хто в українській літературі став використовувати жанр хокку, журналіста, літературного редактора, громадського діяча (1926–1998).

7 – 150 років від дня народження **Пігрова Костянтина Костянтиновича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1876–1962).

– 125 років від дня народження **Красицького Дмитра Филімоновича**, українського письменника, літературознавця, шевченкознавця, педагога, музеєзнавця (1901–1989).

– 120 років від дня народження **Ніколенко Ганни Іллівни**, української театральної акторки, заслуженої артистки УРСР (1906–1984).

– 90 років від дня народження **Вінграновського Миколи Степановича**, українського письменника-шістдесятника, поета, кінорежисера, сценариста, кіноактора, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–2004).

– 90 років від дня народження **Голембієвської Тетяни Миколаївни**, української художниці-живописиці, педагогині, народного художника України (1936–2018).

– 80 років від дня народження **Половинка Григорія Григоровича**, українського письменника, драматурга, журналіста, перекладача, краєзнавця, громадського та церковного діяча (1946–2020).

8 – 135 років від дня народження **Олеся Досвітнього** (справж. – Скрипаль-Міщенко Олександр Федорович), українського письменника, публіциста, сценариста, одного з організаторів кіновиробництва доби Розстріляного відродження, громадського та політичного діяча, жертви сталінського терору (1891–1934).

– 90 років від дня народження **Світличної Надії Олексіївни**, української публіцистки, мемуаристки, журналістки, редакторки, правозахисниці, громадської діячки, репресованої, лауреатки Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1936–2006).

– 75 років від дня народження **Терена Івана Іларіоновича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (різьблення та інкрустація по дереву), громадського діяча, заслуженого майстра народної творчості України (1951–2019).

9 – 135 років від дня народження **Ернста Федора** (Теодор-Ріхард-Едуард) **Людвіговича** (Львович), українського історика-мистецтвознавця, теоретика мистецтва, фундатора та класика вітчизняного мистецтвознавства, музеєзнавця, діяча у галузі охорони пам'яток історії та культури України, громадського діяча, жертви сталінських репресій (1891–1942).

11 – 85 років від дня народження **Талалая Леоніда Миколайовича**, українського поета, перекладача, літературного критика, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1941–2012).

12 – 100 років від дня народження **Куткіна Володимира Сергійовича**, українського графіка, живописця, ілюстратора, народного художника України, дисидента, політв'язня комуністичного режиму (1926–2003).

– 90 років від дня народження **Сингаївського Миколи Федоровича**, українського поета-пісняра, публіциста, журналіста, літературознавця, перекладача, заслуженого діяча мистецтв України (1936–2013).

13 – 130 років від дня народження **Козачковського Доміана Івановича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, культурного діяча, народного артиста УРСР (1896–1967).

– 95 років від дня народження **Умерова Нузета Абибулайовича**, кримськотатарського письменника, засновника сучасного напрямку в дитячій кримськотатарській літературі, редактора, перекладача, заслуженого журналіста України (1931–2022).

15 – 100 років від дня народження **Шаталіна Віктора Васильовича**, українського живописця, педагога, народного художника України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1926–2003).

– 85 років від дня народження **Медведенко Валентини Федорівни**, української театральної акторки, народної артистки України (1941–2014).

– 60 років від дня народження **Стуса Дмитра Васильовича**, українського літературознавця, письменника, редактора, музеєзнавця, громадського діяча, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1966).

16 – 180 років від дня народження **Скадовського Миколи Львовича**, українського живописця, графіка, громадського діяча (1846–1892).

– 140 років від дня народження **Вахнянина Богдана Івановича**, українського композитора, піаніста, диригента, педагога, музичного та громадського діяча (1886, за ін. даними 1883 – 1940).

– 125 років від дня народження **Петраша Георгія Осиповича**, українського художника, краєзнавця, репресованого (1901–1985).

– 65 років від дня народження **Колокольнікова Станіслава Георгійовича**, українського актора театру і кіно, заслуженого артиста України (1961–2025).

18 – 125 років від дня народження **Горбового Петра Васильовича**, українського майстра декоративно-ужиткового мистецтва (ткацтво; 1901–1969).

– 110 років від дня народження **Максименка Олександра Григоровича**, українського живописця, педагога, заслуженого художника України (1916–2011).

– 105 років від дня народження **Міщенка Дмитра Олексійовича**, українського письменника, публіциста, літературознавця, видавця, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1921–2016).

20 – 160 років від дня народження **Врабеля Михайла Андрійовича**, українського фольклориста, журналіста, педагога, книговидавця (1866–1923).

– 140 років від дня народження **Ростовської-Ковалевської Марії Гаврилівни**, української оперної та камерної співачки (лірико-колоратурне сопрано), драматичної акторки, педагогині, мемуаристки (1886–1974).

– 130 років від дня народження **Вериківського Михайла Івановича**, українського композитора, диригента, фольклориста, музикознавця, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1896–1962).

– 95 років від дня народження **Золосва Теймураза (Тимур) Олександровича**, українського кінорежисера, сценариста, заслуженого діяча мистецтв України (1931–2019).

– 60 років від дня народження **Лук'янець Вікторії Іванівни**, української оперної та камерної співачки (лірико-колоратурне сопрано), педагогині, меценатки, народної артистки України (1966).

21 – 165 років від дня народження **Уварова Миколи Митрофановича**, українського живописця, графіка, музейного реставратора, педагога (1861–1942).

– 110 років від дня народження **Геляса Ярослава Томовича**, українського актора театру і кіно, театрального режисера, художника, народного артиста України (1916–1992).

– 100 років від дня народження **Козіна Петра Дмитровича**, українського живописця, художника монументально-декоративного мистецтва, заслуженого художника України (1926–2013).

22 – 100 років від дня смерті **Осиповичевої Антоніни**, української драматичної акторки, співачки (сопрано) чеського походження (1855–1926).

23 – 130 років від дня народження **Косенка Віктора Степановича**, українського композитора, піаніста, педагога, музично-громадського діяча (1896–1938).

– 120 років від дня народження **Соколова Миколи Олексійовича**, українського театрального актора, режисера, народного артиста УРСР (1906–1981).

25 – 70 років від дня смерті **Довженка Олександра Петровича**, українського кінорежисера, класика світового кінематографа, кінодраматурга, письменника, художника, заслуженого діяча мистецтв УРСР, народного артиста РРФСР (1894–1956).

26 – 220 років від дня народження **Морачевського Пилипа Семеновича**, українського письменника, педагога, науковця, лексикографа, перекладача, просвітителя, книгознавця (1806–1879).

– 100 років від дня народження **Русіна Аркадія Вікторовича**, українського живописця, педагога, заслуженого художника України (1926–2017).

27 – 100 років від дня народження **Бердника Олеся** (Олександр) **Павловича**, українського письменника-фантаста, публіциста, філософа, богослова, громадського та політичного діяча, дисидента, політв'язня радянських таборів (1926–2003).

– 90 років від дня народження **Бредюка Павла Федосійовича**, українського живописця, художника театру, педагога (1936–2021).

28 – 95 років від дня народження **Зайцева Олександра Михайловича**, українського артиста балету, балетмейстера, режисера, народного артиста України (1931–2009).

29 – 150 років від дня народження **Маринича Григорія Васильовича**, українського театрального актора, співака (тенор), народного артиста УРСР (1876–1961).

– 120 років від дня народження **Таїрова Бориса Олександровича**, українського артиста балету, балетмейстера, педагога, заслуженого артиста УРСР (1906–1985).

30 – 155 років від дня народження **Столярського Петра (Пейсах) Соломоновича**, українського скрипаля і музичного педагога єврейського походження, засновника першої в СРСР спеціалізованої музичної школи для обдарованих дітей в м. Одесі, народного артиста УРСР (1871–1944).

– 85 років від дня народження **Білоуса Дмитра Максимовича**, українського диригента, композитора, заслуженого артиста України (1941–2010).

– 75 років від дня народження **Яремчука Назарія Назаровича**, українського естрадного співака (тенор), Героя України, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1951–1995).

ГРУДЕНЬ

1 – 150 років від дня народження **Брун Клари Ісаківни**, української оперної та камерної співачки (лірико-драматичне сопрано), педагогині, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1876–1959).

– 95 років від дня народження **Олійника Юрія Олексійовича**, українського композитора, музиканта (фортепіано, бандура), педагога, діяча української культури в США (1931–2021).

– 80 років від дня народження **Фішбейна Мойсея Абрамовича**, українського поета, перекладача, журналіста, громадського діяча єврейського походження (1946–2020).

2 – 85 років від дня народження **Стадника Іларіона Дмитровича**, українського скульптора, заслуженого художника України (1941–2013).

– 75 років від дня народження **Галябарди Степана Петровича**, українського поета-пісняря, заслуженого діяча мистецтв України (1951).

4 – 95 років від дня народження **Кузнецова Владлена Миколайовича**, українського кінодраматурга, журналіста, публіциста, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1931–2014).

5 – 95 років від дня народження **Тютюнника Григора Михайловича**, українського письменника, сценариста, перекладача, педагога, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1931–1980).

– 90 років від дня народження **Пастушенка Леоніда Трохимовича**, українського письменника, публіциста, літературного критика, заслуженого журналіста України (1936–2017).

6 – 155 років від дня народження **Вороного Миколи Кіндратовича**, українського поета, прозаїка, перекладача, театрального актора і режисера, театрознавця, педагога, громадсько-політичного діяча, жертви сталінського терору (1871–1938).

– 100 років від дня народження **Третяка Василя Яковича**, українського оперного співака (драматичний тенор), педагога, народного артиста СРСР (1926–1989).

7 – 215 років від дня народження **Устияновича Миколи Леонтійовича**, українського письменника, перекладача, громадського діяча, священника (1811–1885).

– 85 років від дня народження **Філенка Леоніда Івановича**, українського архітектора, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–2003).

8 – 150 років від дня народження **Крушельницької Марії Степанівни**, української театральної акторки, письменниці, драматургині, публіцистки, громадської діячки (1876–1935).

– 90 років від дня народження **Басенка Віктора Івановича**, українського актора театру і кіно, режисера театру та масових заходів, народного артиста України (1936–2004).

9 – 160 років від дня народження **О'Коннор-Вілінської Валерії Олександрівни**, української письменниці, драматургині, перекладачки, громадської діячки (1866–1930).

– 90 років від дня народження **Тягнієнка Михайла Івановича**, українського актора театру і кіно, педагога, народного артиста України (1936–2021).

10 – 90 років від дня народження **Зваричевської Мирослави Василівни**, української філологині, педагогині, літературної редакторки, громадської діячки, учасниці національно-визвольного руху, заслуженого вчителя України, репресованої (1936, за ін. даними 10.12.1938–2015).

– 85 років від дня народження **Поклада Ігоря Дмитровича**, українського композитора, народного артиста України, Героя України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1941–2025).

11 – 120 років від дня народження **Базилевич Інні Петрівни**, української театральної акторки, заслуженої артистки УРСР (1906–1990).

– 95 років від дня народження **Левітаса Іллі Михайловича**, українського історика, педагога, журналіста, громадського діяча єврейського походження, засновника Ради національних товариств України, заслуженого працівника культури України, Героя України (1931–2014).

– 135 років від дня смерті **Потебні Олександра Опанасовича**, українського мовознавця, філософа, теоретика літератури, фольклориста, етнографа, педагога, громадського діяча (1835–1891).

12 – 95 років від дня народження **Джинджиристого Мирослава Ільковича**, українського режисера театру і кіно, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1931–2018).

13 – 170 років від дня народження **Садовського** (справж. – Тобілевич) **Миколи Карповича**, українського актора театру і кіно, театального режисера, перекладача, письменника, театального та громадського діяча, одного із засновників українського національного професійного театру (1856–1933).

– 140 років від дня народження **Зубарева Миколи Гавриловича**, українського співака (бас-баритон), педагога, заслуженого артиста УРСР (1886–1964).

– 100 років від дня народження **Дашкевича Ярослава Романовича**, українського історика, сходознавця, бібліографа, археографа, публіциста, дисидента, політв'язня, громадського діяча, заслуженого діяча науки і техніки України (1926–2010).

14 – 205 років від дня народження **Єдлічки Алоїза Венцеславовича**, українського композитора, фольклориста, педагога, піаніста, хорового диригента чеського походження (1821–1894).

15 – 120 років від дня народження **Друкера Ірми Хаїмовича**, українського та єврейського письменника, літературознавця, критика, дослідника єврейської літератури, вчителя, репресованого (1906–1982).

16 – 160 років від дня смерті **Тарновського Василя Васильовича** (старший), українського етнографа, історика права, культурного та громадського діяча, мецената (1810–1866).

17 – 130 років від дня народження **Драги-Сумарокової Валерії Францівни**, української акторки театру і кіно, народної артистки УРСР (1896–1967).

18 – 165 років від дня народження **Ціпановської Ольги**, української піаністки, диригентки, педагогині, громадської діячки (1861–1941).

– 150 років від дня народження **Холодного Петра Івановича**, українського живописця, графіка, майстра монументального та ужиткового мистецтва, вченого-хіміка, педагога, громадського, політичного та державного діяча (1876–1930).

– 95 років від дня народження **Коцюбинської Михайлини Хомівни**, української літературознавиці, перекладачки, громадської діячки, активної учасниці руху шістдесятників, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреатки Національної премії України імені Тараса Шевченка (1931–2011).

19 – 120 років від дня народження **Єсипенка Миколи Гавриловича**, українського театрального режисера, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1906–1993).

– 90 років від дня народження **Підлісного Зіновія Васильовича**, українського архітектора, заслуженого архітектора України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1936–1999).

– 80 років від дня народження **Диченка Ігоря Сергійовича**, українського мистецтвознавця, художника, колекціонера, мецената (1946–2015).

21 – 185 років від дня народження **Іконникова Володимира Степановича**, українського історика, джерелознавця, бібліографа, археографа, педагога (1841–1923).

– 165 років від дня народження **Чикаленка Євгена Харлампійовича** (Харламович), українського громадського діяча, журналіста, видавця, публіциста, мецената української культури (1861–1929).

– 135 років від дня народження **Задерацького Всеволода Петровича**, українського композитора, піаніста, педагога, письменника, репресованого (1891–1953).

22 – 90 років від дня народження **Харлової Валентини Гаврилівни**, української народної майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), педагогині, заслуженого вчителя України, однієї з провідних майстрів-фундаторів з відродження традиційної вишивки України (1936–2022).

23 – 100 років від дня народження **Дека Олександра Аврамовича**, українського письменника, перекладача, літературознавця, публіциста, видавця, громадського діяча, голови Співки українських письменників Держави Ізраїль (1926–2016).

– 100 років від дня народження **Кирейка Віталія Дмитровича**, українського композитора, музикознавця, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1926–2016).

– 65 років від дня народження **Слапчука Василя Дмитровича**, українського поета, прозаїка, літературного критика, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1961).

24 – 150 років від дня народження **Черкасенка Спиридона Феодосійовича**, українського письменника, драматурга, педагога, культурного та громадського діяча (1876–1940).

25 – 125 років від дня народження **Галі Мазуренко** (справж. – Боголюбова Галина Сергіївна), української поетеси, художниці, скульпторки, педагогині в діаспорі, учасниці національно-визвольної боротьби в УНР (1901–2000).

26 – 140 років від дня народження **Сидоренко Євгенії Кирилівни**, української театральної акторки, педагогині, заслуженої артистки УРСР (1886–1981).

– 120 років від дня народження **Гнатишина Андрія Ільковича**, українського диригента, композитора, педагога, публіциста, музично-громадського діяча в Австрії (1906–1995).

– 95 років від дня народження **Курдюка Михайла Григоровича**, українського науковця, прозаїка, гумориста, публіциста, журналіста, літератора, громадського діяча (1931–2015).

27 – 150 років від дня народження **Алчевського Івана Олексійовича**, українського оперного та камерного співака (лірико-драматичний тенор), музично-громадського діяча, популяризатора української народної пісні за межами країни (1876–1917).

– 90 років від дня народження **Розстального Віталія Григоровича**, українського актора театру і кіно, радіоведучого, народного артиста України (1936–2006).

28 – 130 років від дня народження **Кузьменко Галини Андріївни**, української освітньої та громадської діячки, педагогині, репресованої (1896–1978).

30 – 120 років від дня народження **Гординського Святослава Ярославовича**, українського графіка, мистецтвознавця, поета, перекладача, редактора та журналіста в США (1906–1993).

– 105 років від дня народження **Гринишина Михайла Петровича**, українського хорового диригента, композитора, фольклориста, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1921–2016).

31 – 110 років від дня народження **Дашенка Василя Павловича**, українського актора театру і кіно, сценариста і режисера на радіо та телебаченні, педагога, громадського діяча, народного артиста УРСР (1916–1985).

Довідкове видання

**ЗНАМЕННІ ДАТИ І ПОДІЇ
2026 року**

Культура і мистецтво

Матеріал підготувала
Ісаченко Ольга Михайлівна

Відповідальна за випуск *В. М. Іващенко*

Редагування, комп'ютерне опрацювання *І. Г. Піленко*

Київ 2025

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,65.
Б/т. Зам. № 57.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017